

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).

Un fir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Invitare de abonament.

Cu anul trecut s'au împlinit jumătatea dintâiu a anului acestuia și „Foia Poporului” intră în a doua jumătate din anul al X-lea al vieții sale.

Credincioasă programul său și meritiile sale de a fi făcută luminoasă pentru talpa țării, pentru țeranul român, ea-și va urmări mai departe scopul cu aceeași râvnă, cu aceeași iubire și interesare pentru toate afacerile, pentru toate lipsurile poporului nostru, ca și până acum.

Cei-ce au cetit „Foia Poporului” și au avut-o în casă, o știu prețui.

De aceea credem și nădejduim, că ei nu o vor lăsa să nu o atâdă mai departe și în nădejdea aceasta deschidem nou abonament pentru „Foia Poporului” pe sem. II. al anului 1902.

Astfel venim a ruga pe onorații abonemenți, ca nu numai să se grăbească a trimite în curând prețul de abonament, dar' și să spună tuturor, cu cari se întâlnesc și dau în vorbă, ce este „Foia Poporului”, cum și pentru cine se luptă ea. Apoi să-și îndemne a abona această foaie, de oare-ce pe lângă că e bună și făcută anume pentru popor, apoi pentru comerțanți și meseriași, este și cea mai ieftină dintre foile românești. — Prețul va fi:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an întreg 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.

Pentru România:

Pe un an întreg 10 lei.
Pe o jumătate de an 5 lei.

FOITA.

Un Pipăruș modern.

— Parodie. —
(Urmare).

»Așteaptă, gureș blăstemat!
De amar de vremuri tot fac planul,
În ce mod aș putea viri
O zi 'ntre zile: cu o zi
Mai lung de-acum să fie planul,
Încât, pe calculi noi și buni,
Să cadă Paștile 'ntr'o Luni!
Și cum? Duminecă să fie
Tot baștină și sărbători,
Ear' noi, mă rog, șese surori,
Să n'avem strop de omenie?
Ba foc și fum! Am tot gândit;
Și mai că reușiam cu planul, —
Dar' uite colea! Mitocanul,
M'a scos din gânduri, m'a smintit!

Din Bucovina.

Am fost adus deja la cunoștință, că pentru frații noștri din Bucovina par a se ivi timpuri mai bune. Cel mai neîmpăcat dușman al poporului românesc din Bucovina sînt Rutenii (Rușii). Se știe din istorie, că Bucovina a fost ruptă la a. 1775 dela Moldova, care pe atunci gemea sub jugul turcesc și fanariotic, și alăturată la Austria. Poporațiunea ei era curat românească. Încetul cu încetul au imigrat Ruși, parte venind din Galiția, parte din Rusia. Înmulțindu-se cu timpul am ajuns să vedem partea nordică a Bucovinei rutenisată. O grea lovitură a fost pentru Români de acolo împreunarea Bucovinei cu Galiția. Urmarea acestei împreunări a fost, că mai toate direcțiile au încăput pe mâna Rutenilor și a Polonilor, cari s'au silit din răspuțeri să slavizeze pe Români. De atunci au rămas mulți Români cu numele lor schimonosite, adăugându-li-se în hârtiile dela judecătoria la coada numelui câte un »țuc, »vici, »leac» etc. (Romanțuc, Ciuntuleac etc.)

A scăpat Bucovina de Galiția, dar' cu asta n'au scăpat Români de acupriri vechi. Țeara se umpluse de străini: Ruteni, Nemți, Poloni și mulți, prea mulți Jidovi. Toți acești străini se întovășiră, ca să strivească pe locuitorii cei vechi ai țării, și în parte au și reușit, așa că am ajuns să vedem la fondurile cele mari ale bisericii greco-orientale direcționari străini și din banii românești înființându-se școli nemțești, la cari cei mai mulți profesori nu erau Români.

Dar' las' pe mine! Știu eu plata,
Că am s'apuc în palme lopata!«

Achim se duce făr' de-a vrè;
Lopata nu-l prea 'nveselește,
Deci nici n'așteaptă după ea.
»O, bat-o Luni! Dar' ce gândește!
Și ce plan are! Cum scria
De-al dracului! — Achim se duce,
Făcând de spaimă câte-o cruce.
»Mă duc la sfânta Joi! La ea,
Să-ntreb de Savința mea!
Să duce dar'. Bătrâna sta
La foc și depăna la ghieme;
Cotor de cam cu bună vreme
Privește 'n jur; el planisa:
La cas, când Joi ear' coase gluga,
Pe ce cărări să 'ntindă fuga!
»Bun lucru, jupăneasă Joi,
Bun lucru! — Zice el din tindă,
Și-atuncea poc! cu fruntea 'n grindă
Și — fulger, trăsnete și ploii!
Și-ocări și sfâzi și ne'nvoială
Și 'n fel și 'n formă pârueală!

Dușmanii neamului românesc se foloseau mai ales de neadevărul, că Români n'ar fi credincioși Austriei și se vede, că aceasta a aflat crezământ la guvernatorii trimiși în Bucovina. Mult au avut să sufere din cauza aceasta dela guvernatorul de acum al Bucovinei, Bourguignon, care încăpuse de tot pe mâinile Rutenilor. Minat de acestia, a silit pe metropolitul Ciupercovici să primească în consistorul metropolitan doi asesori ruteni, a rutenisat multe școli populare românești, a persecutat preoți și alți inteligenți români, cari luptau pentru poporul lor, scurt, a făcut totul, ce-i cereau Rutenii. Acestia deveniră tot mai lacomi și în curând începură să lovească și în soții lor de ieri, în Germani și Poloni. Acum văzură și acestia, dar' și guvernatorul, că cine sînt Rutenii, și Germanii și Polonii s'au grăbit să se alieze cu Români, ca să scape de primejdia rusească. Nu-i vorba, Rutenii văzându-se singuri au amenințat cu furia poporului rutenesc, dar' se vede, că a trecut timpul, ca să mai joace cineva după fluierul lor. Atîrnă acum dela buna înțelegere dintre Români, ca încetul cu încetul, pe lângă o muncă stăruitoare și o luptă națională să ajungă la locul, care 'i-se cuvine poporului român din Bucovina.

Numirile de localități. »Budapesti Közlöny» publică un ordin al ministrului de interne, prin care se decretează definitiv numirea maghiarizată a mai multor comitate și orașe. Între orașe se află și Brașovul și Sibiuul, cari pe viitor vor purta nu-

Pe grinzi sihastra 'și-a tocmiți!
Ulcelele cu borș adică,
Dar' când Achim a pocănit
Cu fruntea 'n grindă, ele pică
Și borșul — borș, pe jos e borș
Și peștii pe uscat și storși!
»Valeu, păgâne! Om de osândă!
Mă lași săracă și flămîndă!
Cu zile tu 'n pămînt m'astupi,
Valeu!« — Ia baba un tăciune
Și-aprins întreg pe vînt îl pune
Și-avîrle 'n Chim ca după lupi;
Ear' biet Achim pe la porțiță
Fugea cum fuge-o veveriță,
Și nu-și da rînd, iubiții mei,
În loc de-un pas făcînd tot trei!

Achim Cotor e om cu minți;
El dă din cap scrășnind în dinți.
»Măi, măi!« Zicea cu indignare,
»Ori-cum și cum e lucru mare,
Să n'am eu cînte pe la sfînși!
Dar' haid să cerc; ce-o fi, să fie!
Să ved, affa-voiu omenie

mirile ungurești de Brassó și Nagy-szeben. Ordinul acesta a produs mare bucurie în cercurile jidano-maghiare. Cu toate acestea Sibiuul tot Sibiu va rămâne.

Polonii și împăratul Wilhelm. Din Pozen se anunță, că reprezentanța orașului a votat suma de lipsă pentru acoperirea șeselor împreună cu mergerea împăratului Wilhelm II acolo.

Membrii poloni ai reprezentanței au dat în chestie următoarea declarație:

»După discursul rostit de Majestatea Sa la Marienburg suntem de credință, că participarea populațiunii polone la primirea Maj. Sale nu e dorită și de aceea declaram, că nu luăm parte la desbaterea acestui proiect.

Bravi oameni!

LA JUDECĂTORUL DE INSTRUCȚIE! Mercuri, în 23 Iulie n. a fost chemat redactorul „Foi Poporului” la judecătorul de instrucție din loc, ca să i-se facă cunoscut, că s'a rînduit cercetare contra lui pentru pretinsa agitație contra Maghiarilor, comisă prin schița biografică a lui Ioan Buteanu, din „Darul de Paști”. Contra acesteia redactorul a dat recurs, mai ales, că schița biografică e un studiu pur istoric, lucrat pe baza opurilor istorice ale lui G. Barițiu, Vas. Moldovan etc., și afară de aceea l'a fost publicat înainte cu mai mulți ani ca foietă în „Foaia Poporului”.

Vom vedea acum, ce ispravă va face tribunalul.

Maghiarisarea prin honvezime. Știrea dată de ziarele maghiare că ministrul de honvezi, bar. Fejérváry, ar fi emis un ordin, prin care se interzice folosirea limbii teciilor la instrucție și chiar în conversație și se admite exclusiv limba maghiară la honvezime — se desminte din parte oficioasă. Pretinsa ordinațiune a pro-

La sfânta Sâmbătă! S'a dus,
Deși nu chiar în voia plină.
Bătrâna sfântă sta 'n grădină
Și se grăbea lucrând, cu pus
De cepe 'n strat. »Cu tot norocul!
Să-ți fie ceapa cum e focul!
Cinstită Sâmbătă, să fi
Tot verde cum e bărbănocul!
Bătrâna scutură cojocul
Și zice: »Da de unde vii
Și unde mergi?« — A spus Achim
Tot lucrul după cum îl știm.
»Ți-ași da eu sfat, cât nu te teme!
Dar' vezi, Achime, că n'am vreme!
De cumva însă vei pofți
Un strat de cepe-a răsădi,
Atunci — de-mi răsădești trei straturi,
Eu ție-ți dau treizeci de sfaturi!
Primești?« — Primește chir Achim,
Să pleacă jos, ia snop de cepe
Și-apoi la răsădit începe.

(Va urma).

vocat mare indignare în cercurile nemaghiare și desmințirea ei dovedește, că ministrul Fejérváry încă nu și-a pierdut judecata sănătoasă.

Întâlnire de Suverani. »Patriotul« din București scrie, că, după cum este informat, regele George al Greciei va sosi către tinea lui Septemvrie la Sinaia, ca să redea visita Regelui Carol. Suveranul Elladei va petrece patru zile ca oaspe al regelui României.

Pactul germano ceh. Din Viena se anunță că tratativele pentru pactul dintre Cehi și Germani se vor începe cu discuția asupra introducerii limbii cehe, ca limbă internă și a curiilor dietei provinciale boeme.

Pactul economic.

Se vede, că pactul economic dintre Ungaria și Austria e încheiat. »N. Fr. Presse« aduce această știre, anunțând, că în chestia pactului Széll și Körber au căzut de acord și cele-ee vor urma sunt numai formalități. Acest rezultat s'a o'țnut în urma intervenirii Coroanei.

Condițiile, pe cari Széll a fost silit să le primească, »Berl. Börsen-Curier« le resumează în următoarele:

1. Ungaria e datoare a respecta vechea și însemnata industrie a Austriei. Aceasta adică înseamnă clausula de loialitate.
2. Ungaria abată dela pretențiunile sale, privitoare la percepțiile vamale asupra materiilor brute, prin cari i-s'ar da o grea lovitură industriei austriace.
3. Ungaria are să dea garanță, că dispozițiile legii veterinare se vor executa strict, ca să nu ajungă vite bolnave în Austria și prin aceasta să se oprească esportul de vite din Austria în Germania.

Dacă aceste sunt condițiile acceptate de Széll, în parlamentul din Pesta se vor deavolta crâncene lupte în jurul pactului.

DIN LUME.

Peninsula-Balcanică.

Știri din sorginte bulgară spun, că trupele turcești, cari luptau contra unei bande bulgare, aproape de Patili, în Macedonia, mînau înaintea lor femei, bătrâni și copii, rude de ale insurgenților răpite de prin sate. Totuși insurgenții au tras cu puștile, omorând astfel pe propriile lor rude.

Autorităților din Atena le-a succedat să aresteze persoana, care făcea serviciul de intermediar și curier între comitetul central macedonean din Sofia și sucursalele acestuia din Atena, Pireu și Tesalia. La el s'au aflat sume mari de bani și scrisori importante. În urma acestei arestări s'a constatat până acum, că numai în Atena sunt 63 de conjurați, dintre cari 26 au fost întemnițați. Sediul comitetului de agitațiune e în Florida (Macedonia), de unde se trimiteau îndrumările la subcomitetul din Atena.

În scrisorile confiscate se spune, că bandele comitetului vor să arunce în aer toate bisericile grecești și turcești, spre care scop se cer de urgență bani, arme și dinamit.

O bandă de 25 Bulgari macedoneni înarmați au atacat și luat prizonieri pe cinci elevi ai școlii comerciale române din Ianina; un institutor și doi elevi dela școala primară din localitate, dispăruți de câteva zile, sunt fără îndoială în mâinile bandiților.

În urma pașilor întreprinși din partea Austriei și Rusiei s'au ținut în Constantinopol consfătuiri pentru luarea de măsuri administrative și judiciare, cari să amelioreze stările din vilaietele Cosovo, Monastir, Ianina și Salonic. Măsurile acestea au fost sancționate prin o iradea, care va fi publicată în curînd.

Planurile Țarului.

Correspondentul rus al ziarului »Daily Express« spune, că proiectul de reformă polică în Rusia, plănuț de Țar, devine din ce în ce tot mai interesant.

Ziarele rusești nu au vorbit încă, dar' știrea începe să se răspândească tot mai mult, producînd peste tot locul o bună impresie.

Directorul »Gazetei de Moscova« a avut trei întrevederi cu Țarul, care l'a interogat mai ales asupra chestiei universitare.

Între alte persoane chemate la curte pentru ancheta Țarului, asupra condițiunilor Rusiei, se află și fiul ex-regelui Georgiei (Caucaz). Țarul ține audiență seara și une-ori o prelungeste până la miezul nopții.

Părerea generală e, că Țarul, după ce va termina ancheta probabil în Septemvrie, va numi un consiliu, ai cărui membri vor fi aleși dintre intelectuali.

Africa-de-sud.

Generalul Botha asigură într'un interviu publicat în »Standard«, că guvernul englez poate conta la ajutorul lui loial, cât timp va proceda cu dreptate. El protestează contra suspendării constituției în colonia Cap și contra anexării unei părți din Transvaal la colonia Natal. De tot nedrept e tratamentul rebelilor din Natal. Botha nu-și ascunde temerile pentru viitor.

»Agenția Reuter« a primit din Pretoria o știre foarte gravă, după care dela suspendarea ostilităților dintre Englezi și Buri se observă în fostele republici o mare fierbere.

Burii declară, că au fost înșelați de condițiunile nedrepte cuprinse în protocolul pentru încheierea păcii.

Pe de altă parte, vrăjmăgia s'a declarat între Național-Sconts, trupe formate de Buri, și între Burgerii fostului stat liber Orange. Cei dintăiu s'au predat mai de demult pe când acești din urmă au luptat până la sfîrșit.

Știri mărunte.

Incoronarea regelui Angliei va fi în 9 August, dacă însănătoșarea lui va continua. Programul va fi redus.

Căpetenia Basuto-ilor Joël a fost pedepsit cu un an temniță și liferarea a 500 vite din cauza ajutorului dat Burilor.

SCRISORI.

Din jurul Clujului.

În jurul Clujului în anul acesta se vor edifica mai multe școli românești gr.-cat.

Acțiunea voiu aminti numai despre școlile din *Feneșul-săsesc* și *Gârboul ungurese*, despre cari sunt mai bine informat. Ambe școlile acestea se zidesc de către confesiuni. Cea din Gârbou va avea o sală de învățământ și cea din Feneșul-săsesc va avea două sale. Cea din Gârbou se edifică dând întreg materialul poporului, pentru suma de 4000 cor., iar cea din Feneșul-săsesc dând întreg materialul poporului, va costa peste 6500 cor. Pe când prima va avea numai două chilii pentru învățător, aceasta va avea 3 chilii, o câmară și pivniță, conform cerințelor legii. Numai laudă merită conducătorii acestor două comune. Eată ce pot face conducătorii harnici.

În Feneșul-săsesc veni înainte cu doi ani preotul *Emil Pop*. El nu află casă parochială corespunzătoare și nici școală conform legii. Acum la doi ani în această comună aflăm case parochiale frumoase, școală nouă, cu cari edificii s'ar putea lauda chiar și orașele românești. Prima, adevărată casă parochială, a costat peste 4000 coroane și a 2-a adevărată școală, dând poporului materialul, a costat 6500 cor.

Când apoi vom ști, că aceste sume s'au încasat tot din repartiziune în decurs de doi ani ne va cuprinde mirarea. Unde vei putea afla printre Români noștri, cari se sacrifică așa mult în decurs de doi ani? S'a făcut tot din repartiziune prin strădania harnicului preot *Emil Pop* și a învățătorului *Ioachim Pop*, cari lucră neșermurit pentru această comună și cari prin cuvinte bine potrivite știu câștiga poporul pentru școală și biserică.

Pe când în unele locuri școlile noastre cad în ghiarile statului din neglijența și nepăsarea conducătorilor, pe atunci mai bine înfloresc românismul unde sunt conducătorii harnici.

Fiind în Feneșul-săsesc numai un învățător, zilele trecute s'a sistematizat postul al II-lea de învățător, la care va fi aleasă o învățătoare. După-cum am auzit s'a vorbit să se ceară și ajutor de stat, însă bravii feneșeni n'au voit să primească hotărând, că și postul al II-lea îl vor susține tot din repartiziune.

Așteptăm dar', ca pe anul viitor școlară se mai meargă un luminător al poporului în Feneșul-săsesc, care mână în mână cu cei doi sus amintiți vor conduce turma incredințată lor.

Am convenit zilele acestea cu un fruntaș de acolo, care se căia, că sunt necăjiți și nu știu ce o să facă cu inscripția ce o să vină pe frumosul front al școlii. Dorința tuturor ar fi să se scrie *Școala română gr.-cat.*, dar după-ce stăpânii nu pot să sufere cuvântul *română*, posibil vor schimba planul.

În întreg protopopiatul atât al celor gr.-or., cât și al celor gr.-catolici s'au sfârșit examenele. Resultatul a fost îndestulitor. În protopopiatul gr.-cat. au

funcționat tot învățători calificați, dar' ou durere trebuie să spun că în protopopiatul gr.-or. mai mult de jumătate dintre învățători au fost necalificați.

Această cărmă — apoi Dumnezeu mă ierte — e de tot slabă. Consistorul din Sibiu ar trebui să se îngrijească mai mult de acest tract și ar trebui să lecuiască rana până nu îmbătrânește. Din acest protopopiat multe din școlile gr.-orientale sunt închise și copiii cercețază școlile de stat. Sunt comune unde chiar ar fi putut susține învățător, dar' lăcomind și preoții locali la catechizarea dela școlile de stat — unde capătă bănișori — a lăsat să se închidă școlile lor și a intrat de bună voie în ghiare străine.

Din Zarand.

În luna lui Iulie a. c. până astăzi s'au petrecut și anume în Brad, centrul de cultură al Zarandului, multe lucruri cari vrednice sunt de atențiunea și chiar de judecata publicului românesc.

Fără a mă estinde îndetailare și aprețiere, — voiu espune pe scurt următoarele:

Alegerea de paroch în Brad s'a efectuat la 6 Iulie a. c. st. n. — Au fost 3 candidați: Ioan Șortan, N. Băieșan și Petru Rimbaș, primii cu 8 clase gimn., ultimul și cu maturitatea. — Concursul pentru ocuparea postului al doilea de paroch în Brad s'a scris în 1901 și a expirat la 15 sau 16 Octombrie 1901.

Conform regulamentului pentru parochii, — făcut în sensul stat. organic, — alegerea trebuia (§. 19 din regulament) să se efectuească la 14 zile după expirarea termenului de concurs. — Ea însă, — lucru foarte ciudat, s'a efectuat contra legii la 9 luni. — Pentru-ce? D'apoi pentru-că unul dintre candidați, dl contabil dela *Crișana*, Petru Rimbaș încă și-a înaintat petiția, dar' mai târziu, după expirarea termenului și încă neinstruată cu documentele recerute, care documente abia și le-a acuirat în dublicate până aproape de ziua alegerii. Altul, Ioan Șortan, paroch în Blăgești-Grosuri nu s'a îngrijit să și ceară concediu conform regulamentului dela Vener. consistor, ca să poată fi pus între candidați. — Al treilea concurent N. Băieșan și-a avut cererea instruată în toată regula.

Oare sunt aceste motive binecuvântate de a se fi amânat alegerea de paroch contra regulamentului, aproape nouă luni, — sau era mai bine și mai rațional a urma §-l 19 din regulament, adevărat să se fi arătat la Vener. consistor archidieceșan, că alegerea nu se poate efectua conform prescrișelor, și în privința aceasta să se ieie nouă dispozițiuni pentru întregirea postului al doilea de paroch. Acest post pentru parochia Brad nu e de neînsemnătate, — mai ales astăzi, când religiositatea și morală încep a regresa, — când nazarieții și baptiștii și-au făcut cuib de doi ani încoace și în Brad, — când căsătoriile nelegitime se înmulțesc în detrimentul bisericii și al națiunii. — La postul al II-lea de paroch, alături de protopresbiter, era necesitate imperativă între astfel de impregiurări critice

de un bărbat tânăr, energic și inspirat de adevărată lui chiemare grea, — de un bărbat, care să fie rezolut a se sacrifica pentru binele credincioșilor lui. — Nu e spre binele nostru de a se pune undeva în fruntea parochiilor nicăiri, cu atât mai puțin în centre, oameni, cari în viața lor n'au dat și nu dau semne de activitate, se retrag dela orice sacrificiu și muncă, și cari știu a și întocmi numai mantaua după vânt și își părăsesc postul, după cum le vine mai la socoteală, cărora le este în gând numai leașa și comoditatea.

În Brad s'a ales de paroch al II-lea dl Petru Rimbaș, contabil la *Crișana*, un om de peste 50 ani. Oare acesta va putea săvârși funcțiunea de preot alergând pe toate crengurile fiind parochia foarte imprăștiată? D-za a funcționat mai întâiu ca învățător. A abzis de acest post greu și slab remunerat și a intrat ca contabil la *Crișana*, unde servește de 12 ani și are o leașă de 2400 cor anual. — Acum ca paroch se va îndestuli oare cu un venit încă nestabil în concurs și până astăzi necunoscut și membrilor comitetului parochial? Au doară e în speranță, ca parochia să fie pupază pe contabilitatea dela *Crișana*? Acțiunea zace nodul, nu gordian, ci cel brădean, care va trebui să-l deslege Venerabilul consistor, care e păzitorul suprem al legilor noastre bisericesti.

În 13 l. c., Duminecă după sf. Petru, s'a săvârșit un act pe conta și în detrimentul bisericii noastre naționale. — Să vestise adevărat că după ameză la 2 ore se vor boteza în Criș patru rătăciți din Cebea, 3 bărbați și o femeie bătrână. — Mulțimea furnica în toate părțile pe stradele Bradului.

Pe la 3 ore p. m. se vedea înaintând pe drum și apoi pe strada principală a Bradului un convoiu mare de oameni. — În frunte erau doi rătăciți, ca conducători, adevărată formă de popi, imediat după ei erau pocăiții, având la mijloc pe ceialalți patru nătărăi din Cebea, ce aveau să fie scâlțați — după ei botezați.

Mulțimea curioasă se imbulzia spre a vedea comedia.

Sosind mai marele pocăiților se așează pe niște frunzar și cei patru pocăiți lângă el, Pocăiții erau cu capetele descooperite. Mai marele, un cismaș din Arad, ținând în mână testamentul vechiu, începu să predice, știți cum predică un smintit smintiților. E un semidoct idiot. A atacat preoțimea și dascălimea, invinându-o, că cu știința lor vreu să țină în întunec mulțimea, pentru ca mai ușor să o poată mulge și tunde. A încercat să spună mulțimii, că preoțimea și dascălimea și toți învățații numai de aceea își adună cunoștințe și științe, ca să poată câștiga avere dela cei fără carte. A agitat în mod fățis, fără ca poliția să-l ia la răspundere. Ba era datorința poliției, ca să nu permită rătăciților a și face mendrele în locul cel mai deschis și în ziua de Duminecă, când publicul a fost și este mai numeros pe stradele Bradului. După-ce și-a finit predica scandaloasă, a condus pe cei patru rătăciți în apa Crișului și pe rând i-a scufundat pe spate în undele lui și botezul a fost gata. După aceasta a săvârșit și o

oununie a lor 2 astfel de găăuți po-
căiți.

În Brad numărul pocăiților în doi
ani a crescut dela unul la 12. Semne
rele pentru biserica noastră.

La biserică, în Dumineci și sârbă-
tori, să-și facă preotul, — în Brad sînt 3
și un diacon — datorința, — să formeze
coruri bisericesti și să predice, arătând
chemarea omului pe cărarea adevărată.

Am asistat și eu la încheierea anu-
lui școlastic dela gimnasiul din Brad.
Am auzit din gura dlui director, că de
toți au fost înscriși 117 școlari, dintre
cari 8 sau 9 au fost privațiți, dintre cei
ordinari 9 au părăsit școala în decursul
anului. Dintre cei ordinari rămași și exa-
minați cu finea anului au fost promovați
vre-o 67, ear' ceilalți sînt îndrumați
parte la repetiția examenului din câte
un studiu, parte, mai mulți, la repetiția
clasei. Cam trist rezultat. Care e cauza?
Sînt la gimnas 6 profesori ordinari cu
directorul și un instructor de cant și gim-
nastică. Nu răsbesc?

Abia au scris foile noastre, că ou-
nuna depusă pe mormântul lui Iancu de
cei trei tineri români în 1900, după o în-
chișoare îndelungată eară a fost dusă la
destinul ei. Și ce gândiți, a stat acolo
cununa barem două zile? Nu. Mănile sa-
orilege ale gendarmilor au luat-o de acolo.
Un tînr student maturisant a văzut. 'I-a
provocat, să o ducă la locul ei, dacă n'au
nici un ordin. Au dus-o. Dar' noaptea
au tăiat pantlica, rămânînd numai par-
tea cu literele. Aceasta e după lege,
drept și dreptate! Cununa acua se află
în altarul bisericeii din Cebea.

Delavale.

Românul.

Multe goane, multe ispite au trecut
și trec peste capul nostru, fără ca să fi
îngenunchiat înse pe Român. Și nici nu
e mirare, căci e cioplit din materie tare,
care resistă tuturor și pururea va re-
sista, până când își va păstra limba, le-
gea și obiceiurile lui românești. Frumos
il descrie poetul nostru V. Alexandri,
care 'l-a cunoscut așa de bine, căci par-
tea cea mai frumoasă a vieții sale cu
țărani și-a petrecuto. El zice între
altele:

Mie 'mi-e drag Românul și știu a
prețul bunătății, cu cari 'l-a dăruit na-
tura. 'Mi-e drag să 'l privesc și să 'l au-
cult, căci el e simplu și frumos în în-
frățirea lui, căci e curat, înțelept, vesel
și poetic în graiul seu.

Imi plac obiceiurile sale patriarhale,
credințele sale fanatice, danțurile sale
vechi și voinicești, portul seu pitoresc,
care la Roma se vede săpat pe coloana
lui Traian, cântecele sale jalnice și me-
lodioase și, mai ales, poeziile sale atât
de armonioase.

Eu îl iubesc, și am multă sperare
într'acest popor plin de simțire, care res-
pectează bătrânețile, care și iubeste păm-
mentul, și care, fiind mândru de numele
seu de Român, îl dă ca un semn de cea
mai mare laudă ori-cărui om vrednic,
ori-cărui viteaz, fie măcar de sânge
străin.

Am multă sperare într'acest neam
a cărui adâncă cuminție e tipărită în-
tr'o mulțime de proverbe, unele mai în-
țelepte decât altele, a cărui închipuire

minunată e zugrăvită în poveștile sale
poetice și strălucite ca înăși acele orien-
tale, al cărui spirit satiric se vedește în
nenumeratele anecdote asupra tuturor
națiilor, cu cari s'a aflat el în relație, a
cărui inimă bună și darnică se arată în
obiceiul ospetiei, pe care 'l-a păstrat cu
sfințenie dela strămoșii sei, al cărui gen,
în sfirșit, lucește atât de viu în poeziile
sale alcătuite în onorul faptelor mărețe.

Și spre dovadă:

Care din noi nu a fost legănat în
copilăria sa cu dulcele cântec de *Nani
puiule*, și cu povești pline de zmei, ce
alungă pe Făt-logofăt cu o falcă în cer
și cu una în pământ?

Care nu a fost îngrozit cu numele
de strigoi, de pricolici, da stafii, de babe-
cloaște, carii ies noaptea din morminte
și din pivnițe pentru spaima copiilor
nesupuși?

Care nu a rîs și nu ride încă, as-
cultând întemplările Țiganilor, ce 'și-au
mâncat biserica, sau a Jdanilor prin
codrul Herții, sau a Sârbilor pe malul
Dunării, sau a Nemților, cari au dege-
rat de frig în Moldova, zicînd că le era
kald? ș. c. l.

Cine, ajungînd noaptea la o oasă
țărănească, a întreat: *bucuros la oas-
peși?* și n'a auzit îndată: *bucuros!* sau,
trezînd pe lângă o masă de țărani, a
zis: *masă bună!* fără a fi poftiți îndată
la dînsa? sau, fiind față la o nuntă din
sat, n'a fost *cinstit* de cuscirii voloși și
nu s'a incredințat de respectul tinerilor
cătră bătrani?

Cine a intrat la vorbă frățește cu
locuitorul dela câmp și nu s'a mirat de
ideile, de judecățile lui și nu a găsit o
mare plăcere a asculta vorba lui impo-
dosită cu figuri originale? De pildă:

Vrea să grăiască de un om bun?
el zice: E bun ca sinul mamei.

De un om înalt și frumos? E înalt
ca bradul și frumos ca luna lui Maiu.

De un om rău? Are mațe peștrițe.

De un om urît? Urît tată a avut.

De un om prost? El socotește, oă
câte paseri zboară, toate se mănâncă.

De un om isteț? Scoate pe dra-
cul din pământ.

De o femeie frumoasă? E ruptă
din soare.

De un întrebuintat mic? Om cu
trei parale în pungă și cu piept de o
mie de lei.

De un lăudăros? Întră în doi ca
în doisprezece și nu 'l scot nici douăzeci-
și patru.

De un tînr cu părul alb? 'L-a
nins de vreme.

Cine s'a amestecat printre flăcăi și
fete la clacă, sau la țezătoare, și n'a pe-
trecut ciasuri de mulțumire auzind glu-
mele tinerilor, păcălirile lui Păcală și
Tândală, poveștile lui Sfărîmă-Peatră,
Strimbă Lemne și ale lui Statu-Palmă-
Barba-Cot, istoria văcarului, care s'a
mâniat pe sat, și mai ales cimiliturile.

Cine a văzut o horă veselă, învîr-
tindu-se pe iarbă, la umbra unui țtejar
sau dansul vestit al *călugerilor* s'au
muntenasca s'au *voiniceasca*, și s'a
putut opri cu sânge rece în fața acelor
veselii ale poporului, atât de vii, atât
de caracteristice?

Și mai cu seamă, care Român nu
'și-a dorit patria cu lacrimi, când s'a

găsit în străinătate? Și care nu se simte
pătruns de o jale tainică și nesfirșită,
când aude buciulul și doinele dela
munte.

O, trebuie să nu aibă cineva nici
o picătură de sânge în vine, nici o schin-
teie de simțiri în inimă, pentru ca să nu
se induiozeze la priveliștea patriei sale
și să nu iubească pe fratele seu, popo-
rul român!...

Aruncă-ți ochii la ori-care Român,
și 'l vei găsi totdeauna vrednic de fi-
gurat într'o icoană.

De va șede lungit pe iarbă la
poalele unui codru; de va sta pe pi-
cioare rîzimat într'un toiag, lângă o
turmă de oi; de va sălta în horă, vesel
și cu pletele în vînt; de se va coborî pe
o cărare de munte, cu durda sa pe spi-
nare; de se va arunca voinicește pe
un cal sêlbatic; de va cărmui o plută
de catarguri pe Bistrița sau pe Olt, ori-
cum îl vei privi, fie ca plugar, fie ca
cioban, fie ca postăș, fie ca plutaș, te
vei minuna de fireasca frumuseță a posei
lui, și te vei incredința, că un zugrav
n'ar putea nicăiri să-și îmbogățească
albumul mai mult, și totodată mai lesne
decît în țerile noastre.

Vezi-l pe Român, când vine pri-
măvara, cum 'i se umple sufletul de bu-
curie, cum îi crește inima în piept, ca
frunza în pădure, cu câtă mulțumire el
caută la noua podoabă a naturii,
ce acopere locul nașterii sale, cu câtă
veselie el vede luncoile înverzite, câm-
piile înflorite, holdele răsărite!

Românul se renaște cu primăvara!
El întinerește cu natura, căci o iubeste
cu toată dragostea unui om primitiv.
De aceea și toate cântecele lui încep cu
Frunză verde. Lui îi place să se rătă-
cească prin desișul pădurilor, îi place
să pocească și să cânte din frunze, îi
place să-și pună flori la pălărie, să as-
culte cântecele paserilor și să zică atunci
câte o doină de jale.

Esamenele.

Alba-Iulia.

Duminecă, în 8 Iunie, s'a dat esa-
menul la școala română gr-cat. din loc.
Atât membrii senatului școlar, cât și pă-
rinții elevilor au fost de față în număr
frumos. Ceea-ce mă îndeamnă să scriu
e, că precum în trecut, așa și acum d-nii
învțători: Ioan Pampu și Nicol. Dușu
s'au achitat de munca lor prestată în
decursul anului spre plăcerea și mulțu-
mirea tuturor; ceea-ce s'a văzut și din
vorbirea de încheiere a dlui protopop.
Elevii dlui Ioan Pampu, în urma răs-
punsurilor frumoase și precise din toate
obiectele, au și fost premiați prin d-nii:
Simion Micu, protopop, Ignat Borza, N.
Drămbărean, Ioan Anghel și încă 2-3
dintre cei prezenți, toți cu câte 20-25
or. De Dumnezeu să priceapă odată
și părinții aceia, cari își dau copiii la
școale străine: că numai școala națio-
nală poate fi izvor de bunătate pentru
ori-care popor; ear' noi Români să cân-
tăm cu poetul:

Ce-'l străin nu se lipsește

De sufletul meu,

Vorbiți, scrieți românește

Pentru Dumnezeu!!

Un participant.

Pecatul beției.

(Urmare.)

Am mai zis dlor, că bețivul își pradă averea și se face necruțător, căci altcum nici nu poate fi, că doar' chiar ei își descântă că: »Tot cu cupa și cu felea

Pân'oiu rămânea cu pelea.

Și apoi cupa și felea costă parale, ear' paralele se fac din ceea-ce e la casă, și azi o fele, mâne alta până în urmă se trezește omul nu numai cu buzunarul, ci chiar și cu coșul gol, după aceea cu datorii și în urmă cu sărăcia în spate. Câți oameni nu se lasă fără sare și mămăligă, numai ca să bea o porțioară, ca să mai amortească — își zic ei — și câte muiere nu se lasă fără cloște numai pentru-că au dus ouăle la »jupâneasa« crâșmărița pentru vre-o doi picuri de cei tari, că (își zice) s'a sculat prea de noapte la tors și o doare rău înlăuntru. Vara, când e timpul lucrului în grădină, muerile cărora le place a se oțeli mereu, își lasă curechiul, fasolea și ceapa lor în buruene, și se duc la Jidancă de sapă a ei grădină pentru vre-o fele de liurcă; ear' earna merg cu grăunțe și cu ouă de cumpără dela jidancă aceea ce ale lucrat eu. Apoi încă când s'ar indestulă muerea cu o fele, ar fi ce ar fi, dar' ele își descântă că:

»Cei o fele la o muiere!

Dacă o găta alta cere.

Ear' ca să le cadă mai bine înlăuntru și încălzesc și pun o »țiră« de »țucăr« și sēcărea, care încă costă cu câteva parale mai mult. Acestea datini sânt morile, în cari se macină averea nu numai a oamenilor singurateci, ci chiar a comunelor, țerilor și popoarelor întregi.

Acestora le zic și eu cu învățatul francez La Bruyere, ca să bage de seamă că prin astfel de datini nimic nu dispare mai repede decât o mare bogăție, — ce arată și proverbul din motto — ear' Champfort învață pe oameni strigând să-și însemne fiecare că: »Cel mai bogat dintre oameni este acela, care și crucea mai bine.

Străbunii nostri Romani încă ne spun că »parsimonia est magnum vegetal« adică cruțarea e cea mai mare dare, — apoi cruțarea cu beția tocmai așa nu se unesc, cum nu se unește focul cu apa.

Am mai zis dlor că bețivul e lingușitor și servil față de cei ce-l ajută a-și satisface aceasta patimă. Cu durere trebuie să observăm acestea slăbănoage înaușiri ale bețivilor, cari nu se jenează a le arăta ori unde și ori-când. De câte ori nu vedem, că omul beutor își lasă lucrul lui baltă, și aleargă să clăcuască Jidanilor pentru de a avea credit sau omenie cum zic ei. Câți oameni beutori nu-și lasă vitele lor setoasă în grajd și merg și adapă pe ale Jidanilor, pe ale lor le lasă flămânde sau le dau ogrinji să mănânce, ear' fânul cel bun îl duc la cărcimar ca pe ale altuia să le îngrăse. Când un vecin al său e în primejdie cu carul încărcat, nu sare să-i ajute, ear' când rosește Jidanul cu buclanul, îl așteaptă ca să-i ajute a descărca. Muierile beutoare nu-și mătură-n casă cu lunile, ear' la Jupâneasa cărcimărița cât ce intră în lăuntru îi iau mătura și mătură; copiii lor îi lasă necurățiți cu ani, ear' la ai cărcimarilor le spală hainele; pe copiii lor îi lasă singuri pe uliți, ear' pe ai cărcimărițelor îi leagă și desmerdă. — Am zis în urmă dlor, că bețivul e și mincinos și leneș, și altcum nici nu poate fi, că de multe ori minciuna îl ajută să-și ude gura. Oamenii bețivi mințesc câte una așa, că ei o cred de jumătate, ear' cui 'i-o spune de tot, și dacă se deprinde le știu croi din ce în ce mai bine. Foarte la loc se exprimă învățatul italian Goldoni, că: »minciunile sânt așa de roditoare, încât una e destul să producă o miie«. Dar' e bine să ne mai însemnăm și zisa lui Erasmus, că »minciuna și tâlhăria sânt frați de cruce«.

(Va urma.)

Despre dări și aruncuri.

(Urmare.)

Cametele de întârziere și cele de despăgubire.

Cel-ce întârzie cu plata dării până la termenele arătate, plătește 5% camătă de întârziere pentru cvartalul întreg. Când se plătesc ratele pe baza măsurii din anul premergător, și cametele de întârziere se compută după aceea. Dacă ar fi în cazul acesta darea anului acesta mai mare decum a fost măsurată în anul premergător, se plătesc camete nu-

mai după suma, care trece, și numai dacă nu s'a plătit la termin darea de pe cvartalul, care urmează după măsurarea cea nouă. Când se plătește darea în rate, se scad mai întâiu cametele și numai restul se socotește în plata dării.

După ordinațiunea ministrului de interne nr. 24684 din 1890 nu se plătesc camete după aruncurile comunale și după darea pentru camerele de comerț și industrie și după darea de venit cl. I. și IV.

Cei-ce plătesc darea înainte drept să ceară camete, cari se socotesc cu 5%, începând dela ziua, când plătesc, până la mijlocul cvartalului ultim, pe care au plătit. Drept de camătă are și cel-ce-și capătă înderēt o dare, care 'i s'a socotit pe nedreptul. În cazul acesta 'i se socotesc cametele dela ziua plății până la ziua respătirii.

Dările anuale se plătesc în comunele mici și mari la cassierul comunal, dacă nu ajung la 200 cor., fiind de 200 cor. sau mai mult la perceptorat. La cererea comunei poate să permită comitetul administrativ municipal, ca numai aceia să le plătească direct la perceptorat, a căror dare anuală ajunge sau întrece 600 cor.

Când ar ajunge cineva la neputința de-a plăti darea, poate cere o aminare, care să nu treacă însă peste un an. În cazul acesta face o rugare timbrată cu o cor. la direcțiunea financiară. În caz de rezolvare nefavorabilă poate apela la comitetul administrativ municipal. Dacă amēndouē hotăririle consună, nu poate apela mai departe, altminteri poate apela la ministrul de finanțe. Acesta are dreptul să permită amânări de plata dării și pe mai mult de un an.

Scoaterea dărilor cu esecutiă.

La scoaterea dărilor cu esecutiă sânt următoarele trei grade: admoniarea, pēnnorarea (zalogirea) și vēnzarea.

În contra unor încălcări de lege sau ordinațiuni poate recura cel neîndreptățit în timp de 8 zile, fără timbru, la primăria comunală sau direcțiunea financiară; aceasta e îndatorată să anuleze numai decât procedura, dacă s'a dovedit vre-o ilegalitate. În cazurile acestea hotărăște în prima instanță direcțiunea financiară, în a doua comitetul administrativ municipal și în a treia

Vieța lui Radu Calomfirescu.

— După cronici, hrisoave, documente. —

Un nume strălucit în istoria Românilor! Radu Calomfirescu a fost unul din boerii și generali cei mai de frunte ai lui Mihaiu Viteazul.

În tot cursul sublimiei opintiri a Domnului român de a restabili vechea Dacie, Radu Calomfirescu, pe care-l vedem la curte cu boeria de comis, împreună cu ceilalți boeri, a fost brațul drept a lui Mihaiu-Vodă la sfat și în luptă.

Ce era Comisul în vechile așezăminte românești? El era comitele suprem al curții domnești și însoțea la ceremonii totdeauna pe domn având grija ceremoniilor și calului domnesc.

Radu Calomfirescu îndeplinea deci sub Mihaiu-Vodă funcțiunea de prefect al curții.

În anul 1595, ne spune cronica românească, veni veste cum-că a intrat cu Hanul Tătarii în țeară și a început a și robi a prada, ear' Mihaiu-Vodă puse tabăra la sat la Hulubești și trimise străji asupra Tătarilor pe Radu Buzescu cu frații lui, Preda-postelnicul și Stroia-stolnicul și pe Radu Calomfirescu cu o seamă de oști alese; deci când a fost la Ianuarie 4, ei se întimpinară cu Tătarii la sat la Putinel, și fură biruiți Tătarii de Buzesti, perind Tătari mulți, și vii prinzând încă mulți; ear' Hanul dacă prinse de veste, el însuși trimise pe un nepot al lui cu mulțime de Tătari și veniră până la sat la Stănești; ear' Buzestii încă păziră și le eșiră întru întimpinare și se lovira de față la 16 Ianuarie și fură biruiți acei Tătari; atunci a perit și nepotul Hanului cu o mulțime de Tătari...

Între celelalte rezultate ale acestei strălucite biruiți au fost șapte mii de creștini smulși din robia păgână.

În același an, luna August, cele brându-se nunta principelui Transilvaniei Sigismund Bathory cu o archiducesă austriacă, Radu Calomfirescu ștergând sabia muiată cu câteva zile înainte în sângele păgânilor, pleacă din partea lui Mihaiu-Vodă împreună cu Stroia Buzescu peste Carpați.

În lipsa lor din țeară s'a întemplat glorioasa luptă dela Călugăreni (23 August 1595) care le-ar fi putut procura o nouă ocazie de glorie...

Timpul însă nu era perdut! Radu Calomfirescu luă parte în mai toate luptele de mai târziu ale acestui Domnitor.

Cine era boerul Radu Calomfirescu? Se trăgea din vre-o familie cu acest nume, sau împrumutase numele de Calomfirescu, după vre-o moșie a sa, după cum aveau obiceiul pe atunci mai toți boerii?

În cronicile noastre vechi și în documentele istorice afară de dînsul cu

instanță la tribunalul administrativ. Prima apelare e liberă de timbru, a doua trebuie timbrată cu 30, resp. cu 72 bani, după-cum adeocă e vorba de sume sub sau peste 100 cor. Actelele trebuie timbrate la cea dintâi cu 20, la a doua cu 30 bani. Tot așa se face timbrarea și la apelările către instanța a treia.

(Va urma)

PARTEA ECONOMICĂ.

Omidile de varză.

Omidile fluturului de varză sunt cunoscute atât econoamelor, cari cultivă verze pe întinderi mai mici pentru trebuințele casnice, cât și economilor, cari se ocupă cu cultura aceluia pe întinderi mai mari fie pentru trebuințele casnice, fie pentru vânzare.

Omidile fluturului de varză se ivesc în fiecare an într'o măsură mai mică; în câte un an însă se ivesc într'o măsură așa de mare, că nu se mulțumesc numai cu nimicirea totală a verzilor, ci după-ce au gătat cu acestea se apucă de foile de calarabe sau în lipsa acestora și de foile de hirean. Așa s'a întâmplat și în anul 1900, în care omida de varză a pustiit verzele mai pretutindenea, încât era o plângere generală împotriva acelei insecte stricacioase.

Omidile acestea stricacioase se prăsesc din ouăle fluturilor de varză, pe cari le depune fluturul acesta alb la începutul verei pe foile de calarabe, hirean, dar' mai cu seamă pe cele de varză. Fluturul își depune ouăle acestea în niște grămejoare galbene în dosul frunzelor. Din ouăle acestea mărunt după două săptămâni es niște omide mici de culoare albă-verziă. Pustiirea ce ele o fac la început nu se prea poate vedea; însă după-ce mai cresc se urcă în vârful frunzelor, le găuresc și rod până-ce ajung la cotor, așa încât nu rămân decât vinele aceluia.

După-ce omida s'a dezvoltat pe deplin, către toamnă când se taie verzele, ea încă ese din verzării și călătorește mai departe. Pe timpul acela putem vedea omidele grase urcându-se pe trupina pomilor, pe garduri, ba une-ori intră chiar și prin locuința economului, unde se prefac în nimfe (păpuși) și astfel ierneză. Primăvara după-ce dă căldura nimfele acelea se prefac în fluturi albi, cari

din nou încep la depunerea ouălor. Și fiind-că atunci foile de varză nu sunt dezvoltate de ajuns, își depun ouăle pe frunzele de rapiță sălbatică, pe muștar ș. a. Pe acestea crește apoi a doua generațiune, care după-cum am arătat mai sus pustiiește verzele.

Economii încep la nimicirea acestor omide de regulă numai toamna când ved, că acelea nu glumesc cu pustiirea verzilor. Dar' atunci e prea târziu, pentru că pe timpul acela și așa ele se prefac în nimfe și astfel nu mai rod la frunze, ci se retrag prin locuri ascunse. Nimicirea omidelor pe toamnă se face prin aceea, că se culeg de pe foile de varză în anumite vase cu apă și apoi se dau la galițe sau se calcă și sdrobesc acolo pe loc cu picioarele. Tot în modul acesta se pot nimici și nimfele de pe trupinile pomilor și de pe garduri.

Din cele de mai sus, cunoscând modul de viețuire al fluturului de varză, putem afla mai ușor și mijloacele de stîrpire împotriva aceluia. Mijloacele acestea de apărare și stîrpire se iau îndată primăvara. Prima generațiune a fluturului, care constă din fluturul acela alb, pe care îl vedem sburând ici-colea, trebuie prinsă și nimicită, încă înainte de ce femeiușca ajunge ca să-și depună ouăle. Prin nimicirea fluturilor primăvara, ne scăpăm verzările de mii și de mii de omide, pentru-că trebuie bine să ne însemnăm: o femeiușcă depune atunci pe frunzele de rapiță, muștar ș. a. dela 200—300 de ouă, din care se dezvoltă apoi în decursul verei tot atâția fluturi, cari la rîndul lor își depun și ei ouăle mai târziu într'un număr tot așa de mare pe frunzele de varză.

Ca mijloc de apărare împotriva omidelor de varză mai poate servi și acela, ca în apropierea verzărilor să nu lăsăm a crește rapiță sălbatică, muștar, hirean și alte plante, pe cari îndatinează a-și depune fluturul ouăle lui.

Fluturul de varză din a doua generațiune zboară peste verzării într'un număr de tot însemnat, așa că acela nu se mai poate nimici, ca cel de primăvara. De aceea e mai cu scop, ca dacă nu am nimicit generațiunea primă, să lăsăm până când generațiunea a doua și-a depus ouăle pe verze. Atunci ne ducem și îndoind puțin frunzele aceluia căutăm grămejoarele de ouă, pe cari le apăsăm și nimicim acolo pe frunze. Nimicirea aceasta se repeteste în decurs de câteva zile, până când vedem, că ne-a succes pe deplin.

Dacă cumva am întârziat cu nimicirea ouălor de pe frunze fie din cauza timpului, fie din cauza altor împrejurări economice, atunci tot ne mai rămâne încă timp, ca să nimicim prin apăsare cu degetele omidele mici abia eșite din ouă. La nici un cas să nu lăsăm timp omidelor de a se pute împăștia în toate părțile peste verze, de oare-ce într'un asemenea cas e mai greu de a le strînge și nimici.

E de mare însemnătate pentru econom, ca se știe, cari sunt dușmanii omidelor, pe cari să-i ocrotim și apărăm ca să ne ajute și ei la nimicirea aceluia. Între acestia pe lângă paserile cântătoare se mai numără încă și niște țînțari mici, cari se încuibază pe trupul omidelor și le molestează până ce le nimicesc cu totul. Nimfele acelea galbene de mărimea ouălor de furnici, cari se ved pe trupul unor omide bolnave, pe pomi, garduri ș. a. sunt nimfele acestor țînțari, pe cari unii economi și grădinari nepricepuți le nimicesc, pe când ele ar trebui cruțate și ocrotite.

Stîrpirea omidelor de varză cu bun succes se poate face numai prin o lucrare unită a tuturor proprietarilor de verzării. Nu este de ajuns lucrarea unuia, ci se recere o lucrare comună a tuturor. Pentru-că ce folosește unui econom, dacă el își va curăți verzăria sa de ouă sau omide, ear' vecinul său le va lăsa necurățite? De sigur, că omidele de pe verzele necurățite vor trece cu timpul și pe cele curățite și astfel primejdia e gata.

Așa stând lucrul este prea firesc, ca micul econom, ca și marele econom să iee de cu timp măsurile de lipsă pentru stîrpirea omidelor de varză, ca nu cumva din nepăsare sau lenevirea unora, se suferă daune și aceia, cari s'au ostenit și poate au și cheltuit mult, pentru-ca să-și poată asigura o bună recoltă de verze. **Ioan Georgescu.**

Esposițiile industriale din Sibiu.

»Reuniunea sodalilor români din Sibiu« a lansat către meseriașii români în cauza esposițiilor industriale, ce se vor aranja de »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu« și de cea a sodalilor români, următorul **Apel:**

Iubiți meseriași!

Subsemnatul comitet, în îngrijirea sa, de a face tot ce-i stă în putință pentru ridicarea meseriașului în toate privințele, a luat hotărîre de a aranja în toamna acestui an o esposiție industrială.

numele de Calomfirescu nu mai întâlnim altă persoană purtând acest nume.

Atunci?

Legenda și poezia populară ne vin în ajutor. Ele ne spun că, Radu Calomfirescu era un membru din strălucita familie domnitoare a Basarabilor: fiul natural al lui Mihnea Turcitul și frate cu domnitorul de mai târziu Radu Mihnea.

Sub domnia acestuia, Tătarii, intrând în țeară, robesc pe mama, soția și copiii lui Calomfirescu. Acesta se duce la Domn — adecă la fratele său — să-i ceară ajutor.

Eată cuvântarea pe care a ținut-o Radu Calomfirescu fratelui său, după cum ne-a păstrat-o poezia populară:

»Domnule Maria Ta!

Fie cum oiu cuvânta:

Iși aduc ție 'nchinare

Oa unui frate mai mare

Și-ți doresc mereu să fii

Ou isbânzi și veselii.

Dar' știi, Doamne, ori nu știi

Oă Tătarii m'au lovit

Și Tătarii mi-au robit

Copilașii,

Drăgălașii,

Măloulța,

Drăgulița.

Rău mă doare inimioara

De copii, de soțioara,

Dar' mă doare și mai tare

De mălouta ce mă are,

Oă-i creștină și bătrână

Și-o s'ajung' a fi cadină,

De risul căpoanilor

Prin casa păgânilor.

Radu Calomfirescu îi cere să-și dea ajutor pe boerii Buzesți și pe boerii Căplești, ca împreună cu dinsul să meargă să-și desrobească familia din mâna Tătarilor.

Fratele său, Domnitorul Radu Mihnea, care se ospeta la o mândră și înținsă masă, de mari boeri cuprinsă, îi răspunde:

»Alei! Radule mișel,

Mai așteaptă tu nițel

Până ce vom ospăta,

Până ce ne vom culca

Până ce ne vom scula,

Să ved ce vis om visa.

Ș'apoi ajutor 'ți-om da!

Radu Calomfirescu, auzind acest răspuns dela fratele său, nu mai aștepta oi, încălecând, iute, se luă după dușmani cu sluga lui Nedea

Ce de mic îi tot dedea

Ajutor bun de putere

Și cuvânt de mângăere.

Ajunseră pe Tătari, îi bătură de-și stinseră și desrobiră pe cei prinși.

La întoarcere se întâlnesc cu Buzesții și cu Căpleștii pe cari îi trimise Radu Mihnea, în ajutorul fratelui său.

Dar' acești boeri nu veneau în ajutorul lui Radu Calomfirescu, ei fuseseră trimiși de Radu Mihnea să prinză pe Calomfirescu și să-și omoare, căci

Nu numai împrejurarea, că la acest timp se împlineste un deceniu (10 ani) dela prima și ultima expoziție, aranjată de reuniunea noastră, ne-a servit drept indemn la această hotărîre, ci și pentru-că știut este, că astfel de expozițiuni sînt astăzi pretutindenea cunoscute de cele mai bune (avantajoase) privilegii (ocasiuni): spre a ne cunoaște unul pe altul, a învăța unul dela altul, a ne silii spre înaintare și prin asta la desăvîrșire (perfecționare). Expozițiile ne arată ceea-ce știm și ceea-ce nu știm; ele câștigă meseriașului destoinie noi mușterii și el își poate astfel croi un viitor mai bun.

Înțelegînd deci, d-voastră, însemnătatea acestor fel de expoziții, mai ou seamă pentru noi, cari ne aflăm încă ca începători pe terenul meseriilor și nu sîntem aproape de loc cunoscuți la publicul mare, credem, că fiecare, căruia îi place a se numi meseriaș bun, lășând ori-ce necaz la o parte, se va însufleși pentru ideea aceasta și se va alătura la noi, pentru-ca împreună, cu puteri unite, să lucrăm la întruparea ei. Buna reușită a expoziției numai și numai dela noi atîrnă! Și această bună reușită ohemată este a ridica vaza și bunul renume al nostru pe de o parte, ear' de alta ea posibil ne face să dovedim, că sîntem vrednici de spriginul, de care părtăși ne fac toți oamenii nostri de bine.

Fiecare deci, și măiestru, și calfă, ba chiar și elev (învățacel), cu capul ridicat să se prezente la expoziție cu orice soi de product al lucrărilor sale, săvîrșite fie în atelierul propriu, fie în al altuia și astfel să arătăm, că nu am stat și nu stăm cu mâinile în sin, ci am muncit din greu și neîncetat pentru binele neamului peste tot și al nostru îndeosebi.

Voința de fer, care face minuni, trebuie să ne stăpânească pe toți, și atunci ori-ce lucru, pare-se el ori-cît de greu, se va putè duce la îndeplinire cu ușurință.

Sibiu, 12 Iulie st. n. 1902.

Comitetul Reuniunii sodalilor români din Sibiu.

V. Tordășianu, I. Apolzan,
president. notar.

acesta avea frică să nu-l răstoarne de pe tron.

Radu Calomfirescu vîzînd gîndul boerilor Buzesți și Căplești, nu se lasă, să fie prins așa de ușor, ci se luptă cu ei, după cum ne spune balada:

Ei la harță se lua
Pe jurămînt s'apuca
Stăpînii să hărătească
Și slujile să-'i privească.
Incepea dar' de călare
Harța cea din fuga mare
Paloșile zînghinînd,
Sulițele învîrtînd,
Buzduganele ciocnînd
Și din gură ohînd.

Deodată boerii Buzesți, vechii lui amici, și Căpleștii dau navală peste Radu Calomfirescu și-'l străpung cu cinci lănci. Apoi îi tăie capul și-'l duseră lui Radu Mihnea cu aceste cuvînte:

•Ale! Doamne Mihne
Ale! Doamne mult voinice!

Regulamentul de organizare a economiei de stupărit a statului din Gődöllö.

Excelența Sa, dl ministru de agricultură ung. reg., a edat sub acest titlu o broșură de 12 pag., care cu nr. 19140 s'a trimis și subscrisului comitet, și din care împărtășim următoarele date de interes pentru obștea agricultorilor nostri, cum și pentru preoțimea, învățătoria, corpul notarial ș. a.

Regulamentul din vorbă tractează despre următoarele:

1. Ținta economiei de stupărit din Gődöllö.
2. Mijloacele pentru ajungerea țintei.
3. Conducerea economiei.
4. Cursul de 2 ani pentru calificarea (desăvîrșirea) stuparilor.
5. Cursurile de învățămînt periodice (din cînd în cînd).

1. Ținta economiei este:

1. Deprinderea și dezvoltarea stupăritului rațional mai înțelept, lucrarea ce asigură un venit cît mai mare în diferitele ramuri ale acestei culturi; în legătură cu scoaterea la iveală a părților bune și a scăderilor deosebitelor feluri de coșnițe, alegerea și răspîndirea celor mai corăspunzătoare împrejurărilor din patrie;

înfiiințarea de pășuni pentru albine, arătarea modului de îmbunătățire și întreținere, aclimatisarea (împămîntenirea) plantelor bogate în miere, sporirea și cultura de semințe și arborei, prin cari să se asigure o bună pășune neînterupt pe seama albinelor, așadară ridicarea venitului curat din stupărit;

manipularea recerută a produselor dela albine, pachetarea, valorisarea și, pentru agonisirea de prețuri mai bune, prelucrarea lor în economia casei și în industrie;

încercarea nouelor recușite și mașini de stupărit ș. a.;

2. Instrucția de specialitate în stupărit și anume:

- a) formarea de stupari pentru manipularea neatîrnătoare a economilor de stupărit mai mari;
- b) întocmirea de cursuri periodice (din cînd în cînd) pentru preoți, învê-

Radul de-ar fi mai trăit
Scaunul 'l-ar fi răpit.

Dar' dreptatea nu întîrzia să sosească.

Muma-sa vine la Radu Mihnea plîngînd jelindu-se:

•Ale! Doamne Mihne
Ale! Doamne mult voinice!
Fă-'mi dreptate, fă-'ți dreptate
Radu că 'ți-a fost bun frate
Oă eu, Doamne, din păcate,
M'am iubit cu taica tîu,
De-am făcut pe Radul meu!

Din cele spuse din poezia populară vedem lămurit că boerul Radu Calomfirescu, care sub Mihaiu-Viteazul avea titlul de Comis, ear' sub urmașii acestuia titlul de Ban, era fiul natural al lui Mihnea Turcitul și frate cu Radu Mihnea, un membru deci din familia domnitoare a Basarabilor.

D. Casell.

țatori, notari comunali, grădinari, vieri, pădurari, cantonieri, agricultori, mici economi, etc., ca acestia prin câștigarea îndemnării practice în stupăritul rațional și prin câștigarea cunoștințelor teoretice (din carte) să poată stupări cu folos;

3. Cei-ce se vor înfățișa de bunăvoie pe spesele proprii, sau trimișii acestora pot să iee parte la curs cu îngăduința ministrului de agricultură ori-cînd în timpul din Maiu până în Octombrie pentru a-'și însuși stupăritul rațional.

(Va urma).

Altoitul pomilor.

Sîntem în epoca cînd se poate altoi în ochiu. După esperiențele făcute, acest sistem e cel mai bun, prin faptul că este foarte simplu, reușește bine și rana făcută pomișourului e mică, așa că în cas de nu se prinde altoiul, pomișorul nu suferă nici o schimbare, putîndu-se altoi din nou.

Altoirea în ochi nu se poate practica de cît dela sfîrșitul lunii Maiu și până la Septembrie din cauza, că numai în această epocă plantele sînt în deplină vegetație. În altă epocă nu se poate practica neputîndu-se deslipi coaja pomișourului.

Aceasta altoire se face în ochiu crescînd și dormind. Operațiunea este aceeași, cu deosebire că altoirea în ochi crescînd se face în lunile Maiu și Iunie și ochiul se desvoaltă în același an, pe cîtă vreme cea în ochiu dormind se face în lunile Iulie și August, ochiul stînd în stare dormitîndă până în primăvara următoare.

Altoirea în ochiu crescînd se face mai mult la trandafiri și plante nouă, pe care cineva dorește a le înmulți repede.

Iată cum ne sfătuește dl N. D. Cojocariu în jurnalul societății centrale agricole să practicăm aceasta altoire:

Altoiul constă dintr'un ochiu cu o bucățică de coajă, care se scoate de pe vlăstarii de tîrie mijlocie, tîindu-se foile dela $\frac{3}{4}$ din conța lor.

Sînt de preferat ramurile cele coapte bine, alegîndu-se ochii cei mai bine formați, ear' cei dela basa și vârful ramurei se aruncă. Ochiul se scoate cu o bucățică de coaje, prin ajutorul unui cuțit tăios de altoit.

Dacă ochiul s'a scos cu lemn se poate desprinde foarte ușor partea lemnoasă. Cînd se observă în interiorul altoiului o gropiță, îl aruncăm din cauza că atunci piciorul ochiului lipsește și vom avea o nereușită sigură.

Altoirea în ochiu fără lemn se practică mai mult în lunile Maiu și Iunie la trandafiri; însă dacă altoirea se face în Iulie și August, în ochiu dormind, bucățica de lemn dela altoiu să lasă nescoasă.

După-ce altoiul s'a pregătit, se face și pomișourului o tăetură în curmeziș și una longitudinală în formă de T. Aceasta tăetură trebuie să pătrundă numai în coaja. Apoi se depărtează marginile tăeturei cu spatula nemetalică a cuțitului de altoit și se introduce al-

toiu cât se poate de repede. După ce s'a introdus altoiul, se taie partea ce trece de tăietura transversală; apoi se leagă cu teiu topit sau cu rafie, lăsându-se ochiul puțin descoperit.

Când ramurile sunt recoltate mai înainte de a începe altoirile și chiar în timpul altoirei, trebuie învelite în mușchi, ferindu-le de contactul aerului, sau înfigându-le cu basa în fructe succulente, ca castraveți, cartofi, etc.

Cu cât operațiunea se face mai repede, cu atât reușește mai bine; trebuie calculat cel puțin 50 altoi pe oră.

După 10—15 zile dela data altoirei se controlează toți altoii, slăbindu-se legăturile la aceia ce ar prezenta puține sugrumături.

Un altoiu se cunoaște că e prins, dacă după 8 zile codița cade ușor, când se atinge cu degetul. Îndată ce s'a făcut prinderea e bine să se taie legăturile, spre a se evita sugrumăturile.

În luna Februarie sau mai bine zis pe la sfârșitul ernei, se retează pomii altoiți la 15—20 c. m. înălțime dela pământ. Aceste cepuri servesc ca sprijin de care se vor lega altoii.

Cepurile se taie îndată ce altoii se pot susține singuri, dobândind destulă forță.

ȘFAT.

Mijloc pentru a feri de viermi pomii și fructele lor. Agricultorii din Florida spun că dacă batem cuie în pomi, prin această îi ferim atât pe ei, cât și fructele lor în contra viermilor. Un ziar din New York zice, că în fiecare pom trebuie să se bată 6 cuie și adaugă că prin acest mijloc putem scuti pomii și poamele, cu toată siguranța, în contra viermilor. Ei explică lucrul așa, că cuiele bătute în pomi, venind în atingere cu sucul, se ruginesc, se oxidează. Prin ruginirea sau oxidațiunea aceasta se formează amoniac, care pătrunde în toate părțile arborelui, și acestei împrejurări este a se mulțumi apoi, că pomul bătut cu cuie rămâne scutit de viermi, împreună cu fructele lui.

Știri economice, comerc. industr. jurid.

„Agricola“. Ne permitem a aduce la cunoștința publicului român, că tribunalul reg. din Deva cu nr. 5891/902 a aprobat statutele și a înregistrat firma însoțirii „Agricola“ din Hunedoara.

Am accentuat de mai multe ori importanța însoțirii noastre și credem că e de prisos a mai insista și de data asta asupra valorii ce o va avea „Agricola“ în mijlocul poporului nostru.

Inactivarea însoțirii se va face în 1 Septembrie st. n. a. c.

Până atunci rugăm pe toți Românii de bine să ne dea mână de ajutor întru ajungerea scopului ce urmărim, ear' acei p. t. Domni cari au primit liste de subscriere să binevoiască a le retrimite cu ori și ce rezultat la adresa însoțirii.

Din vedința direcțiunii ținută la 11 Iulie st. n. 1902. „Agricola“, însoțire economică de magazin și anticipații în Hunedoara. Dr. Alex. L. Hossu, pres. adhoc, Nicolau Macrea, notar.

Raport economic. În prima decadă a lunii Iulie a fost timp schimbăcios. Timpul acesta a culcat și încălțit sămănăturile, îndeosebi în ținutul din dreapta Dunării. Grindina a făcut puține stricăciuni, ear' rugina și insectele stricăciuni neînsemnate.

Recolta sămănăturilor de toamnă promise a fi în partea cea mai mare mijlocie bună. Sămănăturile de primăvară încă s'au îmbunătățit mult, așa că și ele promet un rezultat mai bun decât cel din anul precedent.

După socotelile de până acum grâul va da o recoltă de aproape 42 mil. măji metrice, față de 33.4 mil. în anul trecut.

Săcara de toamnă și îndoiturile (mestecăturile) se seceră pretutindenea cu excepțiunea regiunilor de sus. Resultatul recoltei este evaluat la 13.3 mil. măji metrice, față de 11.27 în anul trecut.

Orzul de toamnă s'a secerat pe Alföld și în alte regiuni, ear' rezultatul atât cantitativ cât și calitativ corespunde așteptărilor. *Orzul de primăvară s'a secerat* numai în parte. Resultatul recoltei este evaluat la aproape 12.3 milioane m. m., față de 10.90 mil. m. m. în anul trecut.

Ovășul s'a îmbunătățit pretutindenea în timpul din urmă. Resultatul recoltei este evaluat la cel puțin 11 mil. m. m. față de anul trecut, când recolta ovășului a fost de 9.88 mil. m. m.

Treieratul rapiței s'a sfârșit în întreaga țară și în general este slab.

Cucuruzul s'a îmbunătățit mult în urma timpului mai călduros ce a urmat și se desvoltă bine.

Cartofii de asemenea se desvoltă frumos.

Legumele și diferitele soiuri de varză au fost influențate nefavorabil prin timpul secetos ce a precedat ploile din urmă. *Păstăioasele și pepenii* încă au rămas mult îndărăt în desvoltare.

Hemeiul se desvoltă frumos.

Meiul și hrîșca se desvoltă bine.

Cânepa și inul, cum și tutunul de asemenea se desvoltă bine.

Situațiunea *napilor de zahăr și de nutreț s'a ameliorat* în urma ultimelor ploii.

Cositura a doua de *lufernă* promise un bun rezultat. *Măzerichea s'a cosit* în partea cea mai mare cu rezultat satisfăcător.

Livezile s'au cosit pretutindenea — cu excepțiunea regiunilor muntoase, unde cositul se face acum. *Otava* prosperează bine.

Pășunile s'au recules bine în urma ultimelor ploii.

Viile. Strugurii se desvoltă bine în cea mai mare parte.

Prospectele recoltei *poamelor* sânt slabe și acum. Căderea fructelor și insectele au micșorat rezultatul recoltei.

Congres pentru cultura galițelor. Reuniunea regnicolară pentru cultura galițelor va ține congresul seu din anul acesta la 14 Septembrie în Pojon. În programa acestui congres sânt provăzute și următoarele disertațiuni: 1. Directiva ce este a se da culturii galițelor; 2. Instrucțiune populară asupra cunoștințelor referitoare la cultura galițelor; 3. Despre modalitatea de a se da avânt valorării produselor dela

galițe; 4. Despre esportul și comerțul nostru de galițe; 5. Rolul economiei ungare în cultura galițelor.

Sigur că ar fi bine să avem reprezentanți și la acest congres.

FELURIME.

Curățenia la animale. Animalele sânt de multe ori mai curate decât omul. Pe când nouă ne-au trebuit secole întregi spre a ajunge să ne folosim de perii, săpun etc., animalele n'au lipsă ca cineva să le îndemne a-și face curățenie.

Trebuie să vedem cu câtă îngrijire urșii își spală puil lor. Pisicile și toată rasa lor sânt de o curățenie extraordinară; cu limba lor, care le servește de perie, și ghiarele care le servesc drept pieptene, pisica petrece jumătate din zi spre a se linge și face frumoasă.

Maimuțele simt mare plăcere să se spele. Se povestește, că un orangutang își curăța dinții după ce mănăcă.

Elefanții se scaldă stropindu-se cu apa, ce o adună în tromba lor, insectele își curăță cu multă îngrijire spatetele și gâtul; paserile sânt fericite când se pot bălăci prin apă.

AVIS.

Cărți ilustrate cu texturi din sfânta scriptură și înființarea de liturgii fundamentale la biserica sfinților Arhangeli Mihail și Gavril din Șoimuș.

Cu aprobarea Prea Vener. Consil. la biserica sfinților Arhangeli Mihail și Gavril din Șoimuș s'au înființat până acuma mai multe liturgii fundamentale.

Credincioșii, cari doresc de a funda o astfel de liturgie depun la casa bisericeii suma de 52 coroane și comitetul parochial dispune de a se așeza în altă tar la masa proscomediei o diptică, pe care se scrie numele aceluia, cari au lăsat să se servească astfel de sfinte liturgii, ca astfel preotul totdeauna să știe timpul când are de a împlini liturgia fundamentală.

Capitalul rămânând neatacabil se depune la o casă de păstrare și numai interesele se folosesc pentru servirea în fiecare an a liturgiei cuprinse în literele fundamentale.

Ziua când este de a servi o astfel de liturgie se vestește în biserică, ca să aibă cunoștință despre aceea consăngenii fondatorului cât și poporeni ceealalți.

Pentru de a deschide posibilitatea însă ca și oameni mai săraci să se facă părtași la astfel de liturgii fundamentale, ear' de altă parte pentru ajungerea mai curând a scopului de a complecta numărul liturgiilor fundamentale spre a se putea servi sfânta liturgie în toate zilele comune de peste an, comitetul parochial a decis și dispus de a se tipări unele cărți ilustrate cari pe lângă frumoasele ilustrațiuni ce cuprind mai conțin și texturi din sfânta scriptură promovătoare de religiozitate în popor.

Pe fiecare ilustrată de acestea se poate scrie un nume și adresându-o la comitetul parochial în Șoimuș p. u. N.-Sajó se face părtaș, fără de a plăti vre-o taxă deosebită, la o liturgie fundamentală ce se va servi în fiecare an în această biserică.

Ilustrate de acestea se pot procura dela comitetul parochial din Șoimuș și costă 10 bucăți 1 coroană, 50 bucăți 4 coroane 50 bani, 100 bucăți 8 coroane trimise franco prin postă. Ear' dela jumătatea lui August înainte se vor putea scoate și dela automatul dela sfintele icoane Madona de Lourdes și restignirea Dlui așezate în capelele de lângă biserică.

Tot aici se poate căpeta apă tămăduitoare din izvorul grației dela Lourdes. **Comitetul parochial.**

CRONICĂ.

Numire. Din Viena ni-se scrie, că dl Eugen Muntean a fost numit, prin ordinațiunea ces. și reg. a ministrului de război, inginer de cl. III. la artilleria maritimă.

Daruri pentru biserică. Pentru edificarea bisericii gr.-or. din *Sărpatoc* au dăruit la stăruința neobositului *Zacharie Fleșeriu*, următorii Români, cari se află de prezent în America:

Z Fleșar, N. Fleșar, câte 5 cor.; N. German, I. German, Z. Mânzar, N. Fleșar jun., câte 2 cor. 50 bani; N. Mânzar, I. Bordea, G. Goga, N. Goga, sen., N. Bârsan, I. Gunesch, câte 1 cor. 25 bani. Toți din *Daia*. — P. Vițelar și soția *Maria* 5 cor.; N. Șancu, N. Vițelar, G. Biriș, M. Șancu și soția *Stanica*, P. Tintea și soția *Maria*, V. Biriș, câte 2 cor. 50 bani; S. Turcu, T. Sighișorean, I. Șancu, I. Brașovean, N. Brânduș, T. Stoica, N. Străjan, *Lucreția Biriș*, câte 1 cor. 25 bani; V. Bălgărăzan, I. Pușcaș, câte 1 cor. Toți din *Ibașfalău*. — I. Ciovia 10 cor.; I. Banci, T. Nastase, soția *Ioana* și fiul *Ioan*, I. Gliga și soția *Ana*, câte 2 cor. 50 b.; V. Trifan și soția *Ioana* 1 cor. 50 bani; I. Precup, T. Chirtop, P. Banci, I. Vasile, N. Voia, M. Nastase, V. Barga, câte 1 cor. 25 bani; R. Manoil, T. Dragota, câte 1 cor.; Dozau Péter, T. Susu, câte 75 bani; T. Faraon, P. Faraon, câte 50 bani. Toți din *Fofeldea*. — A. Holom, soția *Maria* și fiucele *Maria* și *Ana* 5 cor.; I. Kreuzer și soția *Ana*, A. Dălbea, câte 2 cor. 50 bani; I. Lazar, A. Tătar, C. Pâre, M. Fleischer, D. Medrea, S. Fleischer, I. Crișan, I. Ciuchină, V. Sârb, I. Medrea, I. Brânduș, I. Tilicea, Mos. Brânduș, Ioan Brânduș, *Maria Povar*, câte 1 cor. 25 bani. Toți din *Daneș*. (Va urma).

Un regiment fără parale. Un lucru curios s'a petrecut zilele acestea în *Theresiopol*. Regimentul de honvezi din *Seghedin* face acum exerciții de concentrație în apropierea comunelor *Iankovacz* și *Mé'ykut* (Bačica). Regimentul era gata să plece din *Theresiopol*. La asemenea ocaziuni regimentele încassează banii dela percepțiile respective. Comandantul s'a adresat deci și acuma la percepția din *Theresiopol*, cerând suma de 80 000 coroane. Cassierul a răspuns însă că nu sunt bani. Regimentul n'a putut pleca, până nu au sosit banii dela casieria din *Zombor*, de unde s'au cerut pe cale telegrafică. Bani au sosit la 13 Iulie noaptea, aduși fiind de un funcționar dela casierie, escortat de patru gendarmi. Acum abia a putut pleca regimentul la manevre.

Omor. *Frideric Riha* din *Făgăraș* întorcându-se dela târgul din *Arpașul-inferior*, a fost omorât. Gendarmeria a descoperit ca făptuitorii pe locuitorii din *Arpașul-superior* *Ioan David Cismaș* și *Avram Bârsan*.

Muscat de viperă. *Ivan Loli* din *Giroda*, lucra în ziua de 7 Iulie la câmp. După prânz se lăsă puțin la umbra unui arbore, să odihnească, și adormi. Deodată simți o împunsătură dureroasă la brațul drept. Deșteptându-se văzu cu spaimă, că a fost muscat de o viperă. *Loli* s'a dus la spitalul din *Timișoara* unde se află în cură. Probabil, își va pierde brațul.

Esamen de notar. Dl *Iuliu Christianu*, viconotarul din *Câmpeni* (*Turda-Arieș*), a depus înaintea comisunii cursului administrativ din *Murș Ogorheiu* esamenul de notar cu »distingere«.

O hotărâre bună. Foile unguerești, între cari mai ales »Független Magyarorszag«, fac mare șomot din faptul, că comitetul parochial gr.-or. român din *Oravița-montană* a decis înființarea unei școale primare confesionale române, din cauză că școala susținută până acum de societatea privată a căilor ferate austro-ungare, trecând în administrația statului, are să devină școală de stat maghiară.

Hotărârea comitetului parochial din *Oravița* nu poate decât să înveselească pe toți Români și pilda dată de *Oravițeni* ar trebui urmată și de alte comune române din *Bănat*.

Concursuri pentru posturi de practicanți la postă. La oficiile postale, telegrafice și telefonice se publică concurs pentru 108 posturi de practicanți. Concursul se face pe baza § 14 a art. I. de lege din 1883. Petiționarii trebuie să aibă esamen de maturitate, să fi implinit etatea de 18 ani și să fie cetățeni ungari. Petițiile înscrise cu act de naștere, certificat medical, de moralitate și certificate școlare, sunt a se înainta până la 15 August prin subprefecți sau primari la direcțiile de postă din *Budapesta*, *Cașovia*, *Oluj*, *Cinci biserici*, *Orades*, *Pojon*, *Șopron*, *Timișoara* sau *Zagrab*. Practicanții vor primi chiar dela început diurnă de 2 cor.

Mort din cauza unui simbur de cireș. Se scrie din *Sarajvo*: Familia domnului consilier financiar *Socolesanu* a suferit zilele acestea o crudă lovitură. Fiul consilierului, *Alexandru*, în etate de 7 ani, a înghițit un simbur de cireș, care i-s'a oprit în mațul orb, provocând o aprindere grea. Simburele a fost ce e drept înlăturat prin operație, dar copilul a murit în urma operației, cauzând părinților jale nespusă. *Alexandru* era unicul copil al nefericiților părinți.

Premiat. Ni-se scrie: Dl *T. A. Bogdan*, învățător în *Bistriș*, în adunarea generală a Asociațiunii din despărțământul *Bistriș*, ce s'a ținut în *Monor*, la 20 Iulie, a câștigat premiul de 20 cor. în aur pentru frumoasa disertațiune economică: »Cunoașterea pământului și gunoarea lui«.

Îi gratulăm pentru multa reușită și cu atât mai virtuos, că acesta îi este al 4 lea premiu câștigat în diferite despărțăminte ale Asociațiunii.

„Darul de Paști“ al »Foi Poporului« continuă a forma obiectul de goană al tribunalului. Felul, cum se face confiscarea, se apropie pe alocurea de ridicol, ca să nu zicem altminteri. În *Roșia-săsească* d. e. au scos ușa casei din țini, ca să pătrundă în lăuntru. Organul justiției a eșit apoi pe fereastă, după ce a așezat ușa la loc. Din publicul asistent — femei bătrâne și copii — i-s'a făcut observarea nimerită, că din o astfel de intrare s'ar pute face deducțiuni nefavorabile pentru onorabilitatea funcționarului zelos, ceea-ce l-a scos din sărite. După-cum ni-se comunică din multe părți, rezultatul dobădit până acum cu aceasta confiscare e, că cei-ce n'au avut aceasta oărticică se grăbesc a ceti, înainte de a fi dusă din comună, biografia lui *Buteanu*, ceea-ce ne înveselește mult.

„Arieșana“, banca românească din *Turda*, ne trimite spre publicare următorul avis:

Prin aceasta avem onoare a face cunoscut, că institutul nostru va avea în toată Săptămâna de 2 ori, sau cel puțin *Marția* în ziua de târg în *M. Lușu la Hotelul dlui Bêris* un esmis al seu, pentru ca să ușureze esoperarea de imprumuturi ipotecare și cambiale. Esmișii sânt: directorul executiv *Iustin Vladușiu* și adv. *Dr. Iuliu Popescu*.

Verde ca stejarul. Românul *D. Nicola*, plugar din *Gotates*, ne scrie, că și lui i-au confiscat »Darul de Paști«, ceea ce nu l-a spăriat de loc, dovadă versurile următoare, pe cari ni-le trimite:

Foie verde de aluni,
Plină-i țeara de nebuni,
I am ales s'o cârmuiască,
Ei se dau să ne gonească,
Și ne zic tot opincari,
Dacă ei sânt nădrăgari.
Ce te uiți măi la opinci,
Poate vrei să mi le mănci?
Domnii care sânt cumiști
N'ar umbla-n țeară bolânzi,
După flori și după fragi
Și oărtile ce ni's dragi.
Nu v'e tameti de nimie,
Că voinicu i tot voinic!

Tusa măgărească bântue în Gotates, unde au murit deja mai mulți copii.

Eară batjocură. Nu de mult și-a sêrbat dl *D. Ciolosa*, inv. în *Ercea*, cununia. Lucru de laudă! După masă, la care au luat parte mulți inteligenți, s'a jucat *Ardeleana*, pe care au terminat-o cu... »oărdăsi!« Lucru de ocară! De ocară cu atât mai vîrtos, că, hai să-i zicem, jocul acesta s'a pornit în cinstea jupânului *Klain*, un tist dela curtea de acolo. O singură mângăere: s'a aflat și un Român, care a protestat contra aceluia joc, dar' în deșert.

Oaspela român.

Istoria unei cununi. Cetitorii nostri știu, că pe mormântul lui *Avram Iancu* dela *Cebea* s'a depus cununa, care fusese confiscată de cei-ce se tem și de numele lui. Acum ne vine știrea, că mormântul lui a fost pângărit. Mâni fărădelege au tăiat frunzele (pantlicile) de pe ea, așa că un tinăr a dus-o în biserică, ca să nu fie sfêrticată de tot.

Duminecă seara în 7 Iulie n. fiind pressa de *Sânziene*, fetele din *Cebea* au pus pe crucea lui *Iancu* cununa de *Sânziene* după obiceiul român, dar peste noapte cununa a fost toată sfêrticată și aruncată jos!

Tot astfel a fost sfêrticată și o cunună de flori adusă în 13 Iulie a. c. din *Brad*...

Ei și? Cred hienele de morminte, că pângărindu-le în felul acesta vor scoate din sufletul nostru icoanele sfinte ale mucenicilor *Iancu*, *Buteanu* și ceilalți?

Universitate catolică în Alba-Iulia. Directoriul statului romano-catolic din *Ardeal* a decis în ședința sa ținută în zilele trecute ca din fundațiunea de 2 milioane cor. a fostului episcop *Fogarasi* să se înființeze în *Alba-Iulia* o universitate catolică. Tot în aceea ședință, presidată de episcopul conte *G. Majláth*, s'a mai decis ca senatul directorial să se pună în înțelegere cu guvernul maghiar că sub ce condițiuni va recunoaște dreptul de publicitate a înființăndei universități.

Pentru susținerea acestei universități sânt provocate toate diecezele romano-catolice să contribuie cu sumele ce le au la dispoziție. Aceasta ar fi cea dintâiu universitate ridicată din fonduri confesionale.

Protestanții lui *Tisze* din *Debrețin* nu se prea bucură de aceasta hotărâre.

Hymen. *George Burlacu* și *Maria Russu* anunță cununia lor, ce s'au sêrba Duminecă în 7 Iulie st. v. a. c. la orele 2 p. m., în biserică gr.-or. din *Șita-Buzău*.

Micul principe Carol al României va fi trimis la toamnă într-o școală militară în Germania, pentru a-și continua studiile. Un guvernor, ales dintre tinerii ofițeri, va fi atașat pe lângă persoana A. S. R.

Odată cu micul principe, va pleca în Germania și fiul dlui colonel Coandă, actual secretar general al ministerului de război.

Sărbare militară. Frumoase sărbări militare au avut loc în Orăștie Duminecă și Luni (în 13 și 14 Iulie n.) drept amintire și sărbare a purtării brave a regimentului nostru românesc nr. 64 în lupta de la Biscupitz în 1866, unde feciorii români au dat probe de înalt eroism, aruncându-se cu colosal dispreț de moarte asupra dușmanului mai puternic ce venia spre ei călare, și respingându-l în chip minunat și alungându-l!

În fiecare an amintirea acestor bravuri, de care noi Români suntem într'adevăr mândri, se sărbăzduie frumos de miliție. Estan în preseara zilei de 14 (Duminecă după amiazi) au fost aranjate frumoase petreceri și producții de soldați pe locul de tragere la țintă, în mijloc de păduri: au jucat feciorii felurite jocuri naționale, îndeosebi a atras asupra-și luarea aminte eroicul joc »Călugerul«, jucat de soldați îmbrăcați în costum românesc, apoi jocuri de Negri, scene din războiul englezobur, îmbrăcați fiind soldații unii ca Negri, alții ca Englezi, alții ca Buri, etc. Mult public a grăbit de-și a privit și s'a desfășurat în producțiile lor. Seara a fost retragere cu muzică (venise muzica de la A.-Iulia); dimineața în 14 deșteptare cu muzică, apoi eșiră pe »Dealul Pomilor« unde, sub corturi, preoții confesiunilor reprezentate în trupele locale, au făcut serviciu divin sărbătoresc și au predicat feciorilor lor, cari ieșiseră cu muzica în frunte și cu frunză de stejar la ciocău.

Cutrămurul din Salonic. Despre cutrămurul din Salonic (Turcia), unde sunt și mulți Români, cari au o școală comercială românească, se mai scriu următoarele amănunte: O mulțime de biserici, între cari biserica protestantă și vechea biserică sf. Dumitru, au fost dărimate, precum și școlile catolice. Elevii au putut scăpa, refugiindu-se în curtea care e foarte spațioasă. De asemenea palatul Valiului, situat în strada Hamidie, unde sunt consulatele, a fost dărâmat. Populația cuprinsă de spaimă a părăsit casele refugiindu-se pe câmpie. Autoritățile s'au grăbit să pună la dispoziția populației speriate corturile garnizoanei. Târgul a rămas închis trei zile. Ziua a patra, Luni, câțiva mai curajoși au deschis prăvăliile, dar' nouă mii cutremure i-au silit să le închidă din nou. La Langaza, un sat la o depărtare de o oră de Salonic, unde sunt și scalde calde, cutremurul a fost mai mare. O sută de case s'au prăbușit, mai mulți oameni au rămas sub dărâmurile caselor. Pe de altă parte, o scrisoare primită de un Macedonean arată, că alte cutremure s'au produs, în timpul cărora s'au prăbușit metropoliile grecești, ear' gimnaziul grecesc a suferit mari stricăciuni. Pagubele se socotesc la jumătate milion lire turcești, adică peste 9 milioane cor.

Hrănirea săracilor din Londra. Deși nu s'a făcut încoronare regelui englez din cauza îmbolnăvirii lui, totuși s'a dat pe sepele lui un prânz în Londra, la care au participat 500 de mii de săraci. Ca să-și sature, le-a dat 200 miji m. cartofi, 250 mii punți de carne, 125 mii punți de pâine, 560 mii pachete de șocolate, 2000 punți de muștar, 2500 miji puding (un fel de aluat), 36 mii galoane de bere, 320 mii sticle de apă gazoasă, 1100 punți de sare ș. a.

O groaznică nenorocire s'a întâmplat pe râul Elba (Germania). Un vapor a fost lovit de un șlep (corabie de încărcat), așa că s'a cufundat cu 185 de oameni. Numai 30 persoane au scăpat, celelalte s'au înecat.

Nenorocirea din America. Dacă are cineva vre-un tată, frate, soț, etc., cari s'ar fi nenorocit la exploziunea din minele de la Johnstown în America, trebuie să se ducă la primărie și să ceară să-și se facă o rugare pentru despăgubire. Rugarea aceasta trebuie adresată consulatului general c. și r. austriac din New-York.

Dela Oradea-mare la Marea neagră au plecat 8 domni într'o luntre. Ei merg pe Criș, Tisa, Dunăre până s'ajung la Sulina, oraș românesc la gurile Dunării. Luntrea are o lungime de 8 și jum. metri.

Omor. În Ilva mare (comit. Bistrița-Năsăud) s'au jucat doi copii de 9 ani cu unul de doi. În decursul jocului au lovit cei mari pe cel mic cu un lemn în cap așa de tare, încât a rămas mort.

Seceta în Australia. Din rapoartele oficiale rezultă, că în Neusudwalles au perit din cauza secetei 20.000.000 de oi, în Queensland 12.750.000; în Australia-de-sud 2.750.000; în Victoria 2.000.000; în total 37.500.000 de oi; ear' boi și vaci 3.000.000. Mulți cultivatori nici nu pot răbdi până la fermele lor, astfel că nu știu nimic, dacă turmele și cirezile lor de vite mai există sau au perit.

Un bătrân sătul de viață. În Vișeu (Maramureș) trăia un moș de 125 ani. El nu fusese nici când bolnav, dar' slăbise în timpul din urmă, încât nu se mai putea mișca. Năcăjit, că nu poate muri, n'a vrut să mai mănânce și a murit de foame, după ce a postit 4 zile.

Statistica populației imperiului german. Din statistica terminată la 1 Decembrie 1900, »Reichsanzeiger« publică acum studii asupra repartiziunii numărului populației după confesiuni. Din ele reiese, că catolicii au sporit cu câteva procente mai mult decât protestanții; în schimb populațiunea semită a rămas foarte înderēt ca număr.

În general populațiunea a crescut cu 14%. Pe protestanți vine un spor de 4.204.294, adică 13,6%; pe catolici 2.652.992 sau 15%; pe israeliți, 19.064 sau 3,4%. Protestanți sunt 35.231.104, catolici 20 milioane 327.913, evrei 586.948, în total aproape 57.000.000 oameni.

Târgul vestit de la Vaida-recea se ține în 1 și 2 August, adică Vineri înainte de sf. Ilie. Aici vin negustori de oi de pe la Arad și Viena.

Comună, răsărită. Foilor un-gurești li-se raportează următoarele despre cazul din comuna Pancu (în munții Hunedoarei):

Înainte de asta cu doi ani tribunalul din Deva a adus sentință, ca pădurea și pășunea comunei Pancu să fie trecută în proprietatea comunei Roșcan. Sentința a fost apelată. Locuitorii din Pancu însă au pierdut procesul și la forurile apelative. În urma aceasta, judecătorul de tribunal Isak și locotenentul de gendarmi Töök au eșit în ziua de 17 Iulie, cu 30 gendarmi, ca să predea pădurea și pășunea noilor proprietari. Ei au plecat înainte de amiază din Ilia de Murș. În hotarul comunei Pancu au fost primiți cu pușcături și pietri. Surprinși au văzut că locuitorii comunei, bărbați, femei și copii, au baricadat drumul din toate părțile și au silit comisiunea și pe gendarmi să se oprească. Bărbați, femei și copii, din dosul stâncilor au atacat pe gendarmi. Gendarmii au dat salve, cari au fost

primite din partea locuitorilor cu injurături, amenințări și împușcături. Văzând primejdia, gendarmii s'au retras, împușcând mereu.

Casul a fost raportat la Deva viceșpanului și procurorului. Deja în decursul nopții viceșpanul a luat măsurile necesare și două companii de soldați au plecat din Orăștie la fața locului. Inșugi viceșpanul Mara din Deva a plecat la fața locului. La apariția miliției, locuitorii s'au liniștit.

Din informațiile sosite ulterior reiese, că n'a fost vorba de predarea pădurei și pășunii, ci numai de prețuirea lor. Judecătorul de instrucție Horváth din Deva a deschis la fața locului investigație. 24 bărbați și 1 femeie au fost duși cu gendarmii la Deva. Câți răniți sunt în comună, nu se știe încă.

Din »Revista învățătorilor și învățătoarelor din România« a apărut nr. 1-2, s.n. III. Din bogatul sumar comunicăm următoarele: Metodica religiei și moralei de St. Velovan; Programa școlilor normale de Gr. Patriciu și T. C. Ionescu; Bănci populare germane de Frații Pătrășcoi; Escursiuni școlare de Al. Valeriu; Organizarea școlilor rurale de I. Voiculescu; Despre educație de I. Ciocărlan; H. Spencer »Despre educație« de Victor Elena; Din scris citit de d-șoara J. Radovici; Pronunțarea sunetelor grele de I. Sturzoiu; Învățătorul; familia de Mihail Vidu ș. a.

Petrecere. Inteligența română din Murș-Ludoș și jur aranjează la 10 Aug. n. a. c. în pavilionul »Császár« din loc o petrecere de vară. Venitul curat e destinat în folosul școlii gr. cat. nou edificând din Murș-Ludoș. Începutul la orele 8 seara.

Un monstru. În comuna Săcădate, comitatul Sibiului, după-cum i-se scrie ziarului »S. D. T.« o vacă a fătat alaltăieri un vițel, al cărui cap are mare asemănare cu capul unui om. Vițelul trăiește și toată lumea aleargă să-l vadă, ca pe o minune.

Tempestăți. În 20 l. c. au fost eară tempestăți Din Șoimuș (Bistrița-Năsăud), ni-se scrie, că acolo a trăsmit în turnul bisericii, cauzând o pagubă de peste 1000 cor.

— Pe un munte din apropierea comunei Daja (comit. Sibiului) ciobanul Cinciu Dobordean a fost trăsmit cu ocaziunea furtunei grozave, ce s'a deslășuit în ziua de 20 c. asupra acelei comune și împrejurimi. Corpul nenorocitului s'a găsit sfășiat. Cadavrul fu transportat în comună unde s'a luat după el o fotografie.

Garibaldi, e un roman frumos de peste 100 de fascicole și se poate căpăta ca și nou cu 6 fl. la dl Avel Hetea, pantofar, Micuș, p. u. Turda.

Convocare. Reuniunea învățătorilor gr. cat. din comitatele Sătmăr și Ugocis, aparținătoare la dieceza Gherlei își va ține adunarea generală anuală în 12 August n. a. c. în edificiul școlii rom. gr. cat. din *Baia-Sprie*. (Felsőbánya).

— Despărțământul XXIII. (Turda) al »Asociațiunii« își va ține adunarea generală în biserica gr. cat. din *Indol* la 3 August st. n. a. c. cu un program variat.

— Despărțământul Mociu al »Asociațiunii« își va ține adunarea cercuală în Mociu la 3 August st. n. a. c. în biserica rom. gr. or., la care prin aceasta se invită atât membrii cât și toți spriginitorii și binevoitorii acestei instituțiuni culturale.

Sinucidere. Ni-se scorie: In comuna Surducul-mare (Carag-Severin) Dimitrie Român a eșit afară la lucrul câmpului, cu fisa sa Violina. Cătră seară trimițându-o acasă și el mergând într'o pădure din apropiere, și au făcut o ploaie, cu care s'a spânzurat. Causa a fost, că de două luni a căpătat un-morb foarte greu. Sărmana văduvă a rămas cu cinci copii. V. Albu.

Concursuri bis.-școl.

Archidiocesa gr. or. Sibiu. Post. Inv. Sibiel, ppresb. Seliște; Dânc, Fizeș-S. Petru, Galpuia, Jimborul-mare, Chendremaș, Miluan, Trăsnea, Unguraș, ppresb. Unguraș; Alțina, Bârgăș, Ghi-jasa, Ighișdorful-român, Marpod, Ruja, Săsăuș, Zlagna, ppresb. Agoiței; Ban-patac, Bejan-Căinel, Cerțeșul-de-sus, Leșnic, Săn-Andreeș, Tâmpa, Uroiucărpeniș, Vălișoara, ppresb. Devei; Aemaniu, Cetea, Bucurdea-vi oasă; Mă-gina, Gârbova-de-sus, Oarda-de-jos, Meș, Ampoiaș, Păcliș, protopresb. Alba-Iulia.

Diocesa gr. or. Arad. Berinderi, Căcărău, Chertiș, Dieci, Govoșdia, Mo-neasa, Muștești, Nădălbști, Păiașeni, Ramna, Revetis, Roșia, Selegeni, Su-sani, ppresb. Butenilor; Hodos, Pa-niora, Scaș, Tecș, Șuștra, ppresb. Be-lințului; Sîtițelec, Forosig Hodis, S. Miclăuș, Bicaciu, O-Gepes, Martihaz, Ripa, Tinca, Valea-Mare, Foneu, Mi-helen, Gepin, Miersi, ppresb. Tincei (Bihor); Șilindia, Hodis, insp. Șilindiei; Cutina, Lăpușnic, Fădimac, insp. Leu-cușeștilor; Topa-de-sus, ppresb. Beiușu-lui; Labașinț, Spata, ppresb. Lipovei; Erdeș ppresb. Chișineu; Chișoda, Mu-nar, Beci-horecul-mic, ppresb. Timișorii; Seleș-Cighirel, ppresb. Boroșineului; Araneag, Dud, ppresb. Șiriei; Igris (Comloș); Dornșoara, Șușurog, Chira-leu, Chiribiș, Iteu, Bogșiu, Spurcani, Stracoș, Bucuroaia, Cotiglet, Panga, Apatel-rom, Voivozi, Diosig, Sântelec, ppresb. Orășii-mari.

Știri din piață.

Sibiu. Grâu, hl. 13.20—14.80, se-cară 8.20—10.—, orz 8.60—9.40, ovăș 5.—6.—, cucuruz 8.20—9.40 cor. 10 ouă 45—50 bani.

Piața banilor din Sibiu. Galbi-nul 11.16; 20 lei (hârtie) 18.96; 20 lei (ar-gint) 18.80; lira turcească 21.40; lira en-gleză 23.80; 20 marce 23.32; napoleonul 18.98; rubla (hârtie) 2.52, rubla (arg.) 2.44 cor.

Bursa din Budapesta. Grâul, 50 chlgr. bănațenesc 8.——8.65; se-cară 6.75—6.95; orz 5.35—5.95; cuc. 4.85—5.—; cincantini 5.50—5.65.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Dni Duca Radu, Ohaba-Forgaci. Ha-lima se capătă în 4 tomuri á 80 cr. dela libră-ria Nic. Ciurcu, Brașov.

Dni Fil. Cozma, Tătărești. Să te adresezi la „Allami vegytani intézet” în Budapesta.

Dni V. Ciortea, Mueru. Nu e dator să lucre cu carul. Pentru școală și aruncul bise-ricesc trebuie să contribuie. Darea după eclezie atărnă dela condițiile concursului. Parochienii nu sunt datori să lucre. Din grădina parochială nu se poate tăia nimic. Regulament despre acestea nu se află.

Dni Nica Antoniu, Ghioroc. Dacă e în-brăcăminte (brâu, șerpar, laibăr), nu poate să

iee tricolorul. Numai puștile pentru pușcatul la țință sunt libere de darea. De aceea înștiin-țează-ți pușca la primărie.

Dni N. Todea, Balșa. Cartea nu se află la noi, dar' întreabă la libr. Nic. Ciurcu, Brașov.

Dni Iosif Ogneriu, Seliște. „Oodul ma-nierelor elegante” de E. Bosianu, la W. Krafft, Sibiu, 1 coroană și 5 cr. porto.

Dni I. G. în P. Școala de honvezi e în Budapesta, dar' nu e pentru noi. La Marburg se plătește ca și în școala de cadeți. Preoții — afară de cei militari (nu cei din rezervă) plă-tesc ca și oiviii. Condițiunile amănunțite se află în broșura, care s'a tipărit la „Tipografia-și costă 46 bani cu porto.

Articolul de lege despre comune costă 43 cr. cu porto. Cu ramburs vine cu mult mai scump de aceea se trimite banii, și de aici se espedează.

Dni V. Oltean inv. Periceiu. Banca de care întrebi, u'o cunoaștem. Ea a dat un in-serat în foaie, așa că mai mult nu știm. Cere prospecte direct dela ea.

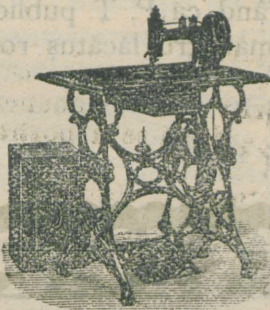
Celelalte răspunsuri le vom da în nu-merii viitori.

Pentru redacție și editură responsabil: **Victor Lazăr.**
Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: **Iosif Marschall.**

Gustav Dürr,

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și franco.

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. pu-blicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoiască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-afară se nu confundă cu alte casse ce obvin în co-mercium, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e pan-terate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,
fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăci-mare Nr. 8.

9 8 - 26

Plecarea și sosirea trenurilor la Sibiu.

Trenurile pleacă dela Sibiu:

Dimineața:

La 4 ore 33 min. la Tâlmaci—Făgăraș, tren mixt.

La 5 ore 30 min. Șelimber—Cisnădia, tren mixt.

La 7 ore 41 min. Copșa — direcția Buda-
pesta și Predeal, tren mixt.

La 7 ore 44 min. Sebeș—Vinț, Arad,
Budapesta (Alba-Iulia, Hunedoara, Petroșeni)
tren de persoane.

După prânz:

La 1 oră 14 minute Tâlmaci—Turnu-
Roșu—Căneni—București, tren de persoane.

La 1 oră 5 min. Copșa (comunică numai
Marția și Vineria)

La 2 ore Tâlmaci—Turnu Roșu—Fă-
găraș, tren mixt.

La 2 ore 5 minute Sebeș—Vinț—Deva
(Hunedoara, Petroșeni).

La 2 ore 15 minute Șelimber—Cisnădia,
tren mixt.

La 3 ore Ocna (scalde, tren de plăcere).

La 4 ore 40 min. Copșa—Cluj—Buda-
pesta, tren de persoane.

La 5 ore 5 min. Sebeș—Vinț—Arad—
Budapesta (Alba-Iulia, Petroșeni), tren mixt.

La 8 ore 25 min. (seara) Șelimber—Cis-
nădia, tren mixt.

La 10 ore 30 min. Copșa—Cluj—Buda-
pesta, Brașov—Predeal, tren de persoane.

Trenurile sosesc la Sibiu:

Dimineața:

La 4 ore 12 min. dela Budapesta—Cluj,
Predeal, Brașov, (Copșa), tren de pers.

La 6 ore 55 min. dela Budapesta, Arad,
Vinț, Sebeș (Hunedoara, Petroșeni) tren mixt.

La 7 ore 04 min. dela Copșa (numai
Marția și Vineria).

La 7 ore 10 min. dela Cisnădie—Șelimber ;
tren mixt.

La 7 ore 33 min. dela Făgăraș—Turnu-
roșu, Tâlmaci, tren mixt.

După prânz:

La 12 ore 40 min. dela Deva, Vinț, Sebeș,
(Alba-Iulia, Hunedoara, Petroșeni), tren mixt.

La 1 oră 04 min. dela Budapesta—Cluj;
Predeal—Brașov (Copșa); tren de persoane.

La 3 ore 37 min. dela București, Căneni,
Turnu-Roșu, Tâlmaci; tren de persoane.

La 3 ore 55 m. dela Cisnădia—Șelimber ;
tren mixt.

La 7 ore 34 min. (seara) dela Ocna
(scalde), tren de plăcere.

La 8 ore 05 min. dela Budapesta, Arad,
Vinț, Sebeș (Alba-Iulia, Hunedoara), tren mixt.

La 8 ore 57 m. dela Făgăraș—Tâlmaci ;
tren mixt.

La 9 ore 15 min. dela Budapesta, Cluj,
Predeal—Brașov (Copșa), tren mixt.

La 9 ore 48 min. dela Turnu-Roșu, direct
dela graniță (din 15 Maiu în fiecare Duminică
și sâmbătoare); tren de plăcere.

La 10 ore 09 m. dela Cisnădie—Șelimber.

Atelier de lăcătușerie în Sibiu.

Subsemnatul aduc la cunoștința onoratului P. T. public, cum că după o praxă de mai mulți ani în cele mai renumite ateliere din monarhie și străinătate, ca al dlui Valerian Gillar, lăcătușul de artă și construcție al curții ces. și reg. din Viena etc. etc., mi-am deschis un

atelier de lăcătușerie de artă și construcție

în Sibiu, Rosenanger nr. 9 (Tirgul brânzei)

unde efectuesc tot felul de lucrări aparținătoare acestei branșe, precum:

**Porți de fer, balcoane, terase,
galerii, grilajuri de scări și morminte, marchise,
antreuri, luminătoare,
case pentru flori (florări) etc. etc.**

în ori-ce stil și după cele mai noue modele. — Afară de aceea am tot-
deauna în depositul meu cele mai practice și mai bune

sobe de bucătărie

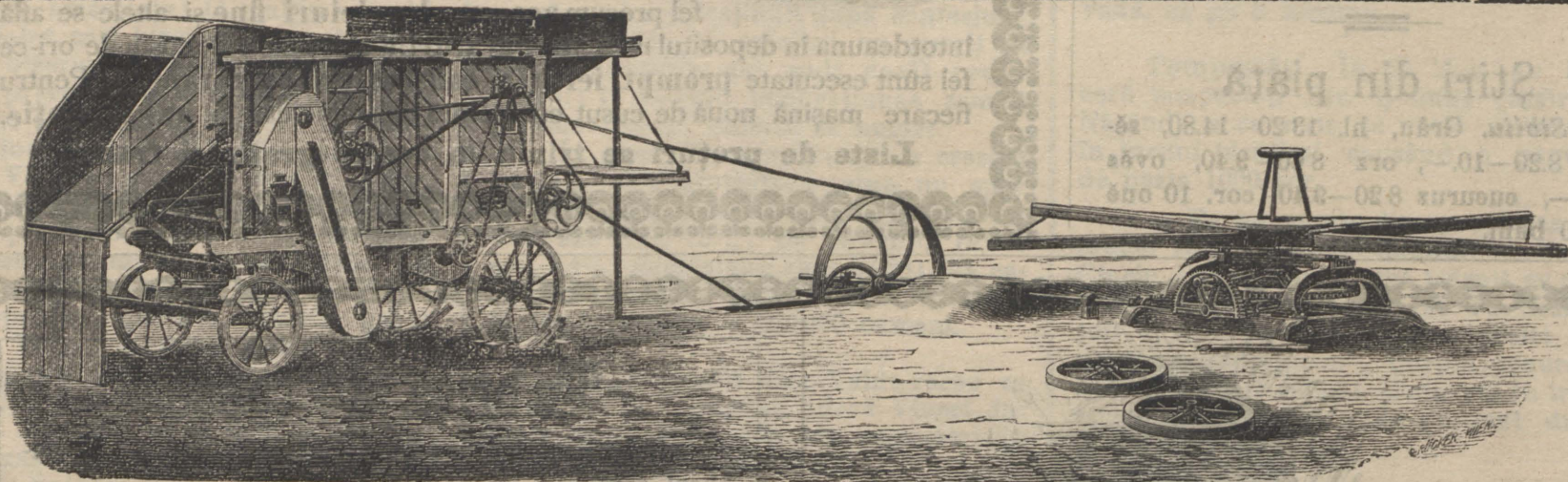
cât se poate de solid lacrate și cu prețurile cele mai moderate.

Sperând că P. T. public mă va onora cu numeroase comande, fiind
singurul măiestru lăcătuș român aici în Sibiu, semnez

Cu deosebită stimă

Eremie Purece,
măiestru lăcătuș.

55 6—10

Mașini agricole cu garanție pentru construcția escelentă și mâ- nare ușoară liferază fabrica de mașini agricole A. Török în Sibiu.

Deposit constant: de mașini de îmblăt, de mână, de cai și de aburi, cu roate de transportat, ciururi de curățit în trei mărimi, greble de fân de cea mai bună construcție dela 90 cor. în sus, mașini de sămănat, sfirmitor de cucuruz, teascuri de poame, struguri și oleu, trieri, mașini de tăiat nutreț, pluguri etc. etc. Ca o specialitate a firmei se recomandă morile ei, cu 1, 2 sau 3 măcinătoare, minate cu apă, aburi sau motori.

— Prețuri moderate și condiții avantajoase de plătit. —

Representanța generală pentru Transilvania a fabricii de motori

„Langen & Wolf“ în Viena.

Renumiții motori de benzin Original „Otto“ dela Langen și Wolf sunt cei mai ieftini și mai practici, pentru economi și industriași. Nu e lipsă de mașinist și de focar, ori-ce pericol de foc e eschis, astfel că cu o locomobilă-motor de aceasta se poate îmblăți în mijlocul paielor și pe vreme cu vânt.

56 5—

Motorul se poate pune ori-și-când în mișcare, speșele sunt neînsemnate, numai 5—6 bani pe oră și pentru o putere de cal.

Motorii Original „Otto“ sunt răspândiți în număr de peste 65.000.

Cu prospecte și preliminar de speșe stau cu plăcere la dispoziție.

Locomobile de benzină și motori se pot vedea în acțiune la ori-ce timp în fabrica mea în Sibiu.

